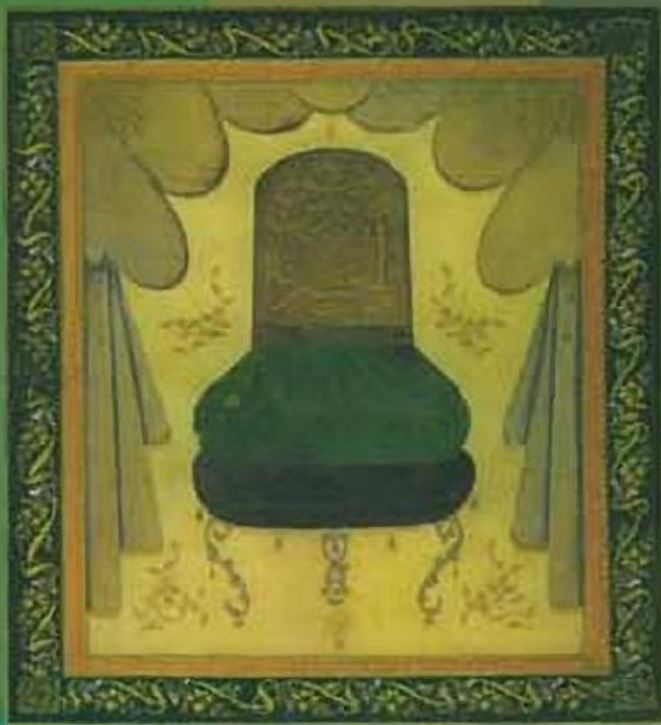

MEVLANA'DAN PEYGAMBER ÖYKÜLERİ

İSMAİL FATİH CEYLAN

ÖZEL BASKI
5.90 YTL

İsmail Fatih CEYLAN
Mevlana'dan
Peygamber
Öyküleri

mevlana'dan peygamber öyküleri
2

Tarih Düşünce Kitapları

PEYGAMBER ÖYKÜLERİ
tarih düşünce kitapları • 12
galeri / portre • 2

Mevlana'dan Peygamber Öyküleri ©
İsmail Fatih Ceylan

kapak tasarımı sayfa düzeni: ömer duman

montaj cilt baskı: bilge matbaacılık

birinci baskı: mayıs 2005
isbn: 975 6300 11 6
Ticarethane Sk. Güle Güle flpt. No: 14/2 34410
Cağaloğlu • İstanbul

Tel: 0212 511 75 00
Fax: 0212 528 59 63

www.tarih dusunce.com
tarih dusunce@tarih dusunce.com

MEVLÂNA CELALEDDİN (30 Eylül 1207-17 Aralık 1273)

Mevlâna Celaleddin, sadece Doğu'nun bir şairi değil, İslâm'ın bir mütefekkeri, tesiri asırlardır devam eden bir mutasavvıf ve günümüze ulaşan bir manevî önderidir. XIII. yüzyılda dağılmaya yüz tutan Anadolu birliğinin sağlanmasında, Moğol istilasının tahribatının azaltılmasında büyük tesiri görüldüğü gibi bir duygu ve düşünce abidesi olarak Doğu'nun ve Batı'nın birçok fikir ve sanat adamlarına ilham kaynağı olmuştur. O bir muhabbet fedaisi, bir sevgi kasırgası, bir hoşgörü pınarıdır.

Bugün Mevlâna deyince aklımıza, tslâmm büyük ve geniş müsamahası, engin ufku ve derin fikriyâü geliyor. Tabî ki Mevlâna'yı günümüze taşıyan sadece büyük ismi, kurduğu Mevlevî yolunun asırların ötesinden akıp gelmesi değil, birer derya mesabesindeki eserleridir de. Bunlar arasında özellikle Fîhi Mâflh, Divan-ı Kebîr, Mektubat, Mevâ'iz Mecalis-i Seb'a ve Mesnevi gibi eserler, tasavvuf ve tefekkür meyveleridir.

Günümüzde Mevlâna yeniden keşfediliyor. Sadece ülkemizde değil, dünya çapında Mevlâna'ya ve eserlerine büyük ilgi sözkonusu. Mevlâna'nın Mesnevî'si, Amerika'da uzun zamandır en çok okunan eserler listesinin başında yer alıyor. Mevlâna sevgisi ve felsefesi Amerika ve Avrupa'da zirveye ulaşmış durumda.

Televizyon, bilgisayar, internet, sinema, cep telefonu gibi teknolojiye sahip günümüz dünyasında, onüçüncü yüzyılda yaşayan Mevlâna'nın hikâyeleri inanılmaz ilgi görüyor. İnternet sitelerinde veya cep telefonu mesajlarında Mevlâna'nın öğütleri çok yaygın.

Bütün insanlığa ışık saçan Mevlâna her zaman taze, her zaman yeni ve her zaman kalıcıdır. Yayınevimiz, Mevlâna'mn özellikle Peygamberlerle ve tasavvufla ilgili hikâyelerini bir araya getirerek, insanlığa değerli bir hazine takdim etmektedir.

İÇİNDEKİLER

Azrail'in Görevi	9
Hz. Adem'in Çocukları	11
Hz. Nuh ile Oğlu	12
Dost ve Düşman	14
Hz. Yusuf a Verilen Hediye	15
Hz. Musa ile Firavun	17
Hz. Musa'nın Öğüdü	23
Hz. Musa ve Dua	25
Haddini Aşmanın Zararları	26
Hz. Musa ve Koyun	29
Hz. Süleyman'ın Tacı	30
Çavuşkuşu'nun Yalanı	31
Belkis'm Süleyman'a Hediyesi	33
Azrail'den Kaçan Genç	35
Hz. Süleyman ve Sivrisinek	37
Kaf Dağı ve Zülkarneyn	39
Hz. İsa'nın Sözleri	40
Ahmaktan Kaçan Hz. İsa	41
Hz. Muhammed ve Arap Beyleri	43
Ayakkabıdaki Yılan	45
Ayna	47
Konuşan Taşlar	48
Mesciddeki Direk	50
Hz. Mthammed ve Hz. Ayşe	52
Hz. Ebubekir'in Alışverişi	53
Hz. Ömer ve Yangın	54
Hz. Ömer ve Çalgıcı	56
Hz. Ali ve Düşmanı	58
Hz. Ali ve Müşrik	59
Hz. Ali'nin Bulduğu Çare	60
Hz. Hamza'nın Cevabı	61
Kölenin Sözleri	62
Hz. Bil al'in Yanlışı	64
Saray mı, Kervansaray mı?	67
Nefis Avcısı	68
Ebedî Sultanlık	71
Rızkın Mecburiyeti	74
Diken Eken Adam	76
Eşkiyaya Dua Eden Vaiz	78
Bahçedeki Hazine	80
Aptal Kuş ile Akıllı Avcı	83
Fakirin Hediyesi	85
Bıyıklarını Yağlayan Adam	87
Tokat Atmak Ucuz Olunca	89
Yoksulun Şansı	91
Padişahın İsteği	93
Salih Kişinin Çocukları	95
Beden ve Ruh	97
Buzlar Eriyince	98
Helvacı Çocuk	100
Derviş Dekuki	102
Çileli Zorluğun Mükafatı	103
Şeyh ve Mürid	105

- işi Bilen Manav 107
Kâbe Yolcusu 108
Gerçek Dostun Ölümü 110
Ben mi, Sen mi? 111
Muhafızın Cevabı 112
Kuşun Gölgesini Vuran Avcı 113
Eyaz'ın Sırrı 114
Eyaz'ın Yaptıkları 116
Emirin Gücü 119
Gül Kokusuna Dayanamayan Adam 122
Ha Gayret 124
Hindistan'daki Yaşam Ağacı 125
Uyanık Hırsız 127
Hırsız Derviş mi? 128
Azimli Hoca 129
Allah'ı inkâr Edince 131
İyi Kalpli Vezir 132
Gündüz Kandille Doluşan Adam 135
Annenin Çocuğa Nasihati 136
Aş Başka, Savaş Başka 137
Bulunamayan Define 139
Bahçıvan ve Hırsızlar 142
Sen Elini Uzat 144
Ben Senden Üstünüm 145
Gözyaşı Bedava 148
O Bir Rüya 150
Dua 151
Akıllı Düşman 152
Sevenin Cevabı 153
Para Etmeyen Kavuk 154
Ayıdan Dost Olur mu? 155
Lüzumsuz Soru 156
Kuyudaki Arslan 157
Yavru Filler 160
Katır İle Deve 163
Doğan Kuşu ve Kazlar 164
Devenin Sözleri 165
Kuruntulu Öküz. 166
Devenin Yularını Çeken Fare 167
Kusurlu At 169
At ve Yavrusu 171
Huysuz At 172
Eşegi Tuzağa Düşüren Tilki 173

AZRAİL'İN GÖREVİ

Allah Hz. Adem'i (a.s) yaratacağı zaman Cebrail'e:

“Git, bir avuç toprak al getir,” buyurdu. Bu emri alan Cebrail derhal yeryüzüne indi, elini uzattı. Tam toprağı alacağı zaman, toprak ağlayıp yalvarmaya başladı. Toprak o kadar ağladı, o kadar yalvardı ki, Cebrail toprağı almadan geri döndü.

Bundan sonra Allah Mikail'i aynı iş için gönderdi. Toprak ona da yalvardı, ağladı, gözyaşı döktü. Allah'ın adına yeminler verdi. Neticede Mikail de toprak alamadan geri döndü.

Üçüncü olarak İsrail bu iş için yeryüzüne indi. Toprak ona da yalvararak diller döktü. O da geri dönmek mecburiyetinde kaldı.

Son olarak Azrail yeryüzüne indi. Toprak ona da yalvardı ağladı, diller döktü, fakat Azrail onu hiç dinlemedi, toprağı alarak götürdü. Bunun üzerine Allahu Teala:

“Madem toprağı sen getirdin, insanoğlunun canım almaya da seni memur ettim.” buyurdu.

Azrail bunun üzerine;

“Yarabbi halkın tamamı bana düşman olur, benden nefret eder.” diye niyaz etti.

Rabbimiz (c.c.):

“Sen hiç merak etme ben çeşit çeşit hastalıklar yaratırım, hiç kimse sana düşman olmaz,” buyurdu.

HZ. ADEM'İN ÇOCUKLARI

Hz. Adem'in (a.s) oğlu Kabil, kıskandığı Habil'i öldürdü. Daha sonra uzun bir süre düşündü, onu ne yapacağını bilemedi. Kardeşinin cesedini taşıdı durdu. Bir karganın ölü bir kargayı getirip toprağı

gömdüğünü gördü. İşte o zaman ölüye ne yapılması gerektiğini anlayabildi..

Karga ağzındaki ölü kargayla gelip Kabil'in önüne konmuş, tırnaklarıyla toprağı kazmış, ondan sonra ölü kargayı koyup üstünü toprakla örtmüştü.

Bu manzarayı gören Kabil hayıflandı:

“Bir karga bile benden daha akıllı. Bunu nasıl düşünemedim.”

Habil'i kazdığı mezara gömdü, sonra üstünü toprakla örttü.

HZ. NUH İLE OĞLU

Hz. Nuh'un oğlu Kenan, babasının yaptığı gemiye binmek istemeyerek yüzmeye başladı.

Hz. Nuh oğluna seslendi:

“Oğlum, gel gemimize bin de, fırtına sana bir zarar vermesin.” dedi.

Kenan itiraz etti:

“Ben yüzmeye öğrendim,” dedi. “Senin gemine ihtiyacım yok.”

Hz. Nuh:

“Oğlum aklını başına topla,” dedi. “Bu büyük bir tufan, yüzmeye bilmenin faydası olmayacak.”

“Hayır baba,” dedi Kenan. “Büyük bir dağa çıkarım, o belâdan kurtulurum. Tufan bana erişemez.”

“Aklını başına topla, gel bu gemiye bin, senin dağ dediğin tufanın yanında bir saman çöpü gibi kalır.”

“Senin söylediklerine inanmıyorum, dediklerin benim hoşuma gitmedi. Sana uymak, sözünü tutmak istemiyorum.”

Hz. Nuh yalvardı:

“Yapma oğlum, bırak bu nazı, bugün nazlanma günü değil. Bir kere de babanın sözünü dirileşen ne olur?”

Kenan babası ne dediyse ters cevap verdi. Derken bir dalga geldi. Kenan'ı boğdu.

Hız. Nuh oğlunun boğulduğunu görünce, Allah'a yalvardı:

“Yarabbim, ‘sana mensup olanlar tufandan kurtulacaklar’ diye vaad ettin. Ama oğlum Kenan gözümün önünde suya gark oldu.”

Bunun üzerine Allah’tan (c.c.) uyan geldi:

“Oğlun da olsa, o senin sözünü tutmadığı için sana mensup olanlardan değil. Ancak sana uyanlar bugün kurtuluşa erebilir.”

Bunun üzerine Hz. Nuh tövbe etti:

“Ya Rabbim senden başka sığınacak yok. Sana teslim oldum, sana sığındım.”

DOST VE DÜŞMAN

İbrahim Peygamberi yakmak için müthiş bir ateş yığını hazırlayıp içine atmışlar. O sırada gökte, ağzında küçücük bir kuru dal olan minik bir kuş belirmiş ve peygamberin üzerinden geçerken kum dalı ateşe bırakmış. İbrahim Peygamber kuşa seslenmiş:

“O minicik çöpü atmışsın, bu koskocaman ateş için ne fark eder ki?”

Kuş: “Olsun,” demiş. “Düşman olduğumuz belli olsun.”

* * *

Az sonra minicik gagasında bir damla su ile bir başka kuş belirmiş ve o da suyu ateşin üzerine bırakmış.

İbrahim Peygamber ona da sormuş:

“Bir damlacık suyu bıraktın, ama bu kocaman ateş için ne fark eder ki?”

Kuş cevap vermiş: “Olsun,” demiş. “Dost olduğumuz belli olsun.”

HZ. YUSUF'A VERİLEN HEDİYE

Hız. Yusuf, eşsiz bir güzelliğe sahipti. Kuyudan, kölelikten ve zindandan kurtulup Mısır'a sultan olmuştu. Ziyaretine gelen bir can dostuna başından geçenleri anlattı. Uzun süre sohbet edip dertleştiler.

Bu arada Hız. Yusuf misafirine ikramlarda bulundu. Misafir dostu da Hız. Yusuf'a getirdiği hediyeyi bir paket içinde takdim etti.

Hız. Yusuf paketi açtı, dostunun hediyesinin cilalanmış güzel bir ayna olduğunu gördü.

Merak edip, hediye olarak neden aynayı tercih ettiğini sordu. Misafir mahcubiyet içinde şöyle dedi:

“Efendim, dostun evine eli boş gidilemeyeceğini, uygun bir hediye götürmek gerektiğini bildiğimden, uzun zaman sana uygun bir hediye araştırdım. Neye baktıy- sam hiçbirini sana lâyık görmedim. Bir küçük altın, altın madenine, bir içimlik su, okyanusa nasıl hediye götürülürdü?”

“Sana canımı hediye getirdim, desem bile Hindistan'a baharat götürmek gibi bir şey olurdu. Senin güzelliğine lâyık bir hediye olarak en sonunda, senin içinde kendini bulacağın bu aynayı getirmeye karar verdim. Her defasında ona baktıkça güneş gibi parlayan cemalini görür, şükreder ve beni hatırlarsın.”

Hız. Yusuf dostunun hediyesine çok sevindi ve bu ince anlayışından dolayı onu çok takdir etti.

HZ. MUSA İLE FİRAVUN

Hz. Musa'nın doğuşunu ve onun saltanatını yıkacağını rüyasında gören Firavun telâşa kapıldı.

Mahiyetindeki yüzlerce büyücü ve sihirbazı toplayarak, buna bir çare bulmalarını istedi. Büyücüler tedbir olarak Hz. Musa'nın ana rahmine düşeceği geceyi hesaplayarak, bunu önlemenin en güzel tedbir olduğuna karar verdiler.

O gün îsrailoğullarının bütün erkekleri Firavunun huzuruna çağrılacak, bir meydanda toplanacaktı.

Beklenen gün gelince tellâlar dolaşıp bağırmağa başladılar:

“Ey İsrailoğulları erkekleri, Firavun bugün sizi meydanda beklemektedir. Orada yüzünü örtüsüz olarak size gösterecek ve herkese bol ihsanlarda bulunacaktır!”

O güne kadar İsrailoğullarının Firavun'a yaklaşmaları ve yüzüne bakmaları yasaktı. Firavun görüldüğünde halk yüz üstü yere yatar veya duvarlara dönerler, yüzüne bakamazlardı. Firavun'un yüzüne bakmak en büyük suçlardandı. Bu yüzden bütün îsrailoğulları Firavun'un yüzünü son derece merak eder, onu görmeye can atardı.

Firavun'un yüzünü gösterecek olması îsrailoğulları- nı çok sevindirdi. Süslenerek meydana doğru akın etmeye başladılar. Bütün îsrailoğulları meydana toplandıktan sonra Firavun onlara yüzünü gösterdi, onlara ihsanlarda bulundu.

Ardından şöyle bir istekte bulundu:

“Hatırım için bu gece kimse evine gitmesin, sabaha kadar bu meydanda kalıp eğlenin.” dedi.

îsrailoğulları bu teklifi severek kabul ettiler.

Firavun mutlu bir şekilde sarayına döndü. Haznedarı îmran da yanındaydı. îmran'a:

“Bu gece sen de burada kal, evine gitme!” dedi.

îmran bunu sevinçle kabul etti. îmran da îsrailoğulları'ndandı ama Firavun'un en yakın ve güvenilir adamlarındandı. Firavun herkesten şüphelense îmran'dan şüphe lenmezdi.

îmran yatıp uyduktan sonra, gece yarısı eşi merak etti, İmran'ı görmeye geldi. Sabaha kadar onunla kaldı.

îmran eşini erkenden eve gönderdi.

“Benim yanıma geldiğini sakın kimseye söyleme.” dedi. “Yoksa Firavun ikimizi de affetmez!”

Hz. Musa'nın ana rahmine düştüğü an, yıldızı gökyüzünde belirdi. Bunu fark eden büyücüler ağlayıp sızladılar. Bu gürültülerden uyanan Firavun îmran'a:

“Bu ne gürültü? Git bak!” dedi.

İmran meydana gittiğinde büyücülerin üzüntü içinde ağlayıp inlediklerini gördü.

“Ne bu hâliniz, niye ağlıyorsunuz?” diye sordu.

“Biz bütün tedbirleri aldık ama ne yazık bir işe yaramadı. Musa bu gece ana rahmine düştü, onun için ağlıyoruz,” dediler.

Bunun üzerine îmran büyücülerin üstüne yürüdü. Onlara hakaretler etti. Firavun olanları duyunca deliye döndü, bütün büyücülere öfke yağdırdı. Bu işe bir çare bulmalıydı.

Bu sefer kadınları meydana çağırtdı.

“Daha önce erkekler yüzümü görüp, birçok hediyeler aldılar. Şimdi de kadınlar çocuklarıyla gelsin, bu defa da onları mükâfatlandıracağım.” dedi.

îsrailoğullarının kadınları meydana toplanınca, erkek çocukları analarının kucağından aldılar götürüp başlarını kestiler. îmran'm karısı o hengamede evinden çıkmamış, meydana gelmemişti.

Firavun bununla da yetinmedi, evleri arattı. Ebeler ev ev dolaşarak yeni doğmuş erkek çocukları buldular.

Firavuriun memurları Imrariun evine gelince annesi kalbine doğan bir ilhamla Musa'yı ateş dolu tandıra attı.

Memurlar evin her tarafını aradıktan sonra gittiler. Annesi heyecanla tandıra koştu. Musa sapaşğlam duruyordu. Ateş ona bir zarar verememişti.

Musa'nın annesi daha sonra Hz. Musa'yı Nil nehrine bıraktı. Firavun Hz. Musa'yı başka yerde arayıp dururken, Cenab-ı Allah onu Firavuriun sarayına yerleştirdi.

Firavun'un eşi Asiye, Hz. Musa'yı Nil'den çıkararak besleyip büyütmeye başladı.

* *

Yıllar sonra Musa büyüdü, delikanlılık çağındayken bir Mısırlıyı öldürdü. Bunun üzerine, Firavun Hz. Musa'yı çağırıldı:

“Sen neden bir insanı öldürüp halkı korkutuyorsun? Halk senden kaçarken ayaklar altında ezildi. Herkesi kendine düşman ettin. İnsanları sana inanmaları için davet ediyorsun fakat halk senden korkuyor. İnsanları korkutuyorum diye sakın mağrur olma. Senin gibi şu Mısır'da niceleri vardı ki hepsi rezil olup gitti.” dedi.

Hz. Musa Firavun'a cevap verdi:

“Ben Allah'ın (c.c.) emriyle hareket ederim. Benim bu âlemdede rezil olmam önemli değil. Ben halkın değil hakkın yanında değerli olmak isterim. Sen şimdi kibirleniyorsun fakat yarın Allah'ın huzurunda yüzü kara çıkacak, rezil kepeze olacaksın,” dedi.

Firavun kızdı:

“Herkes beni kabul ederken bir tek sen bana karşı çıkıyorsun? Seni kendini beğenmiş, kendine o kadar güvenme. Bana kırk gün süre ver, bütün sihribazlarımı

toplayayım. O zaman senin bilgisizliğin nasıl ortaya çıkacak görürsün.” dedi.

“Benim sana süre vermeye yetkim yok. Ben Allah’ın bir kuluyum ve Onun emriyle hareket ederim. Canım çıkmadıkça seninle savaşmaya devam edeceğim.”.

“Bana mutlaka süre vermen lâzım, boşuna kaçmak için uğraşma.”

Bu arada Firavun’a süre vermesi için Hz. Musa’ya vahiy geldi.

Hz. Musa Firavun'a gitti:

“Sana istediğin süreyi veriyorum,” deyip yürüdü. Ejderha olan asası da sadık bir köpek gibi peşine takıldı.

Fakat ejderha çok heybetliydi, ayaklarının altında taşlar eziliyor, önüne ne gelirse yutuyor, demir parçalarını sakız gibi çiğneyerek parçalıyor, ağzından köpükler saçıyor, herkes dehşetle kaçıyordu.

*

Hz. Musa Firavun’un yanından ayrılınca, Firavun her yana haber saldı. Ne kadar büyücü, sihirbaz varsa toplamaya çalıştı.

Mısır’da sihir konusunda çok ünlü iki genç vardı ki bunlar çok büyük sihirbazdı. Onlara da haber gönderildi.

“İki kişi gelip Firavun’a sataştı. Ellerindeki sopadan başka bir şeycikleri yok, fakat sopayı yere bırakınca korkunç bir ejderha haline geliyor ve önüne gelen her şeyi yutuyor. Firavun bunun için sizden yardım istiyor, bütün hünerinizi gösterin,” dendi.

Bunun üzerine bu iki sihirbaz kardeş babalarının mezarına giderek üç gün Allah nzası için oruç tuttular.

“Baba, Firavun bizden yardım istemiş. O adamların yaptığı sihir mi, yoksa onlar Allah yolunda olan doğru

kişiler mi, yaptıkları Allah'tan mı? Bize haber ver," diye yalvardılar.

Bunun üzerine babaları rüyalarına girdi:

"Hz. Musa'nın yanına gidin. O uyurken asasını almaya çalışın. Eğer alabilirseniz bilin ki o bir sihirbazdır, yok eğer alamazsanız bilin ki o Allah yolunda kutlu bir kişidir," dedi.

Bundan sonra o iki kardeş Mısır'ın yolunu tuttu.

Mısır'a gelir gelmez Musa'yı aramaya başladılar. Onu bulduklarında bir ağacın gölgesinde uyuyordu. Yaklaşarak asayı almaya kalkıştıklarında, asa öyle bir titredi ki korkudan ödleri patladı. Böylece bu işin sihir değil Allah'ın işi olduğunu anladılar. Korkudan âdeta sıtmaya tutulmuş gibi titremeye başladılar. Bu titremeleri bir türlü geçmiyordu. Hz. Musa'ya bir adam göndererek özür dilediler. Musa onları affetti. Böylece iyileşip eski hâllerine döndüler. Gelip kendileri de Hz. Musa'ya tâbi oldular.

Hz. Musa onlara:

"Şimdi siz Firavun'un sarayına gidin ve beni tanımayanmış gibi orada benimle mücadele edin," dedi.

Böylece sihirbazlar Firavun'un sarayına geldiler. Firavun onlara birçok hediyeler verdi, iltifatlarda bulundu.

Firavun'un iltifatları hediye ve ihsanları sihirbazların sihirlerinin Hz. Musa ile başa çıkmasına yetmedi. Hz. Musa'nın asası sihirbazların bütün sihirlerini yuttu. Sihirbazlardan çoğu imana geldi.

HZ. MUSA'NIN ÖĞÜDÜ

X Tz. Musa bir gün Firavun'a:

"Sana bir öğüt vereceğim eğer tutarsan karşılığında dört şey kazanacaksın," dedi.

Firavun:

“O tek öğüt nedir bana biraz açıkla,” dedi.

Hız. Musa:

“O öğüt şudur: Açıkça Allah birdir, O’ndan başka tapılacak ilâh yoktur diyeceksin,” dedi.

Firavun:

“Buna karşılık kazanacağım dört şey nedir?” diye sordu.

Hız. Musa:

“Birincisi: Bedenin ebedi olarak sıhatte kalır. İkincisi: Ömrün uzun olur, üçüncüsü devletin ve saltanatın iki kat artar. Dördüncüsü: Daima genç kalırsın, hiç ihtiyarlamazsın” dedi.

Firavun bunları karısı Asiye’ye söyledi.

Asiye:

“Daha ne duruyorsun hemen kabul et,” dedi.

Firavun:

“Haman’a da bir danışayım,” dedi.

Asiye:

“Sakın öyle bir şey yapma o senin fikrini çeler, seni zarara sokar,” dedi.

Fakat Firavun Asiye’yi dinlemeyerek bu sırrı Haman’a açtı. Haman bunu duyar duymaz saçım başım yoldu. Kendini yerden yere atarak Firavun’u kandırdı, iman etmesini engelledi.

Hız. MUSA VE DUA

ah Hız, Musa’ya:

“Ya Musa bana günahsız bir ağızla dua et” diye buyurdu.

Hız. Musa:

“Yarabbi bende öyle bir ağız yok ki, sana nasıl günahsız bir ağızla dua edeyim?” diye sordu.

Bunun üzerine Allah şöyle buyurdu:

“Başkalarının ağzıyla dua et. Çünkü sen başkalarının ağzıyla günah işlemiş olmazsın. Öyle hareket et ki, diğer insanlar gece gündüz sana dua etsinler. Veya kendi ağzım temizle, Allah'ın adı temizdir onu zikreden ağız temizlenir,” buyurdu.

HADDİNİ AŞMANIN ZARARI

.^3 ir gün adamın biri Hz. Musa'ya geldi:

“Ya Musa, ne olur dua ette ben hayvanların dilinden anlayayım ve bundan kendime hisseler çıkararak daha iyi bir insan olayım,” dedi.

Hz. Musa:

“Kaldıramayacağın bir yükün altına girmeye çalışma, bu halin senin için daha hayırlıdır,” dedi.

Fakat adam dinlemedi, ısrar etti:

“Ya Musa ne olur hiç değilse kapımda yatan köpekle horozun dilini anlayayım,” dedi.

Hz. Musa her ne kadar bundan vazgeçmesi için çalıştıysa da adam istediğinde ısrarlıydı. Bunun üzerine Hz. Musa ona dua etti. Adam sevinerek evine döndü.

Ertesi sabah hizmetçisi sofrayı kurarken bir parça ekmek fırlayıp düştü. Horoz koşarak ekmeği kaptı.

Köpek buna çok kızdı.

“Bre horoz, bu yaptığın doğru mu? Sen buğday da yiyebilirsin arpa da. Mısır da yiyebilirsin, küçük taneleri de. Bense ekmekten başka bir şey yiyemem, neden benim rızkımı alıyorsun?” dedi.

Horoz cevap verdi:

“Haklısın fakat hiç üzülme yarın bizim efendinin eşeği ölecek, sen de böylece karnını iyice doyuracaksın,” dedi.

Bunu duyan adam hemen eşeği pazara götürerek sattı.

Ertesi sabah da, “Bakalım köpekle horoz ne konuşacaklar?..” diye onların yanına geldi.

Köpek horoza sitem ediyor:

“Yahu horoz hani eşek ölecekti, biz de karnımızı doyuracaktık,” diyordu. Horoz:

“Eşek ölmeye öldü lâkin başka yerde çünkü sahibimiz onu sattı. Fakat hiç merak etme yarın at ölecek, o zaman da daha büyük ziyafete konacaksın,” dedi.

“Bunu duyan adam hemen ahıra koştu, atı aldığı gibi pazara götürüp sattı. Sevinerek evine döndü.

“Bu hayvanların dilini öğrenmem çok iyi oldu böylece zarardan kurtuldum,” diye düşünüyordu.

Ertesi sabah yine “Acaba ne konuşacaklar?..” diye köpekle horozun yanına gitti.

Köpek yine horoza sitem edip duruyordu:

“Yahu horoz kardeş, bu sefer de, dediğin olmadı, yoksa, sen de mi yalana başladın?..” dedi.

Horoz:

“Hayır ben yalan söylemedim at ölecekti lâkin sahibimiz, efendimiz onu da sattı. Fakat merak etme, yarın efendimizin çok değerli kölesi ölecek o zaman onun hayrına yemekler, helvalar verilecek hepimiz doyacağız,” dedi.

Bunu duyan adam hiç beklemeden, kölesini götürüp sattı.

“Bu horozla köpeğin dilini öğrenmem iyi oldu. Böylece bir çok zarardan kurtuldum,” diye düşünerek sevindi. Ertesi gün yine köpekle horozun yanına gitti. İkiisi yine konuşuyorlardı. Köpek bu sefer çok kızgındı:

“Yalancı horoz, hani köle ölecek bu sayede karnımız doyacaktı, günlerdir beni yalanlannla avutuyorsun, bu sana yakışır bir davranış mı?” dedi.

Horoz da:

“Ben yalancı değilim ve yalan söylemem,” diye başladı. “Köle öldü fakat burada değil başka yerde. Çünkü sahibimiz onu da sattı. Ama hiç iyi etmedi. Çünkü bu sefer sıra kendisine geldi. Zira ilkin kaza, belâ eşeğe gelecek, böylece sahibimiz beladan ve kazadan kurtulmuş olacaktı. Eşeği satınca, onun yerine ata geldi, atı da satınca onun yerine köleye geldi, köleyi de satınca bela kendisine geldi. Sıra onda, yarın sahibimiz ölecek, o sayede hepimiz doyacağız,” dedi.

Bunları duyan adam ah vah etti, dövündü durdu, ama neye yarardı ki, iş işten geçmişti bir defa.

Böylece tamahkârlığın cezasını canıyla ödedi.
z. Musa, Peygamber olmadan Önce çobanlık yapıyordu. Bir gün sürüsünden bir koyun kaçtı.
Hz. Musa peşine düştü. Koyun kaçtı, o kovaladı, çarıklarını çıkardı. Koyunun peşine düştü. Ayaklarının altı şişti, kabardı kanadı. Akşama kadar kovaladı. Nihayet koyun yoruldu. Hz. Musa gelerek koyunu yakaladı. Birazcık olsun bile öfkelenmedi, koyunu tuttu, okşadı, gözlerinden öptü ve:

“Ey hayvan diyelim ki bana acımadın, kendine de mi acımadın. Neden kendine zulmettin,” dedi.

Bu söz üzerine Allah meleklerle:

“Peygamberlik Musa'ya yaraşır,” buyurdu.

HZ. MUSA VE KÖYÜN

HZ. SÜLEYMAN'IN TACI

ir gün Hz. Süleyman'ın başındaki tac eğildi.

Hz. Süleyman tacını tam sekiz kere düzeltti fakat tac, yine eğildi. Hz. Süleyman:

“Ey tac neden eğiliyorsun, eğilme bir daha!” dedi.

Bunun üzerine tac dile geldi:

“Ya Süleyman eğer beni yüz kere düzeltsen, yine de eğilirim. Çünkü sen eğilmedesin,” dedi.

Bunu duyan Hz. Süleyman hemen gönlünü yokladı, kalbinden gafleti kovdu. Tacı da kendiliğinden düzeldi, nasıl istiyorsa başında öylece durdu.

Hz. Süleyman bu sefer mahsustan tacını eğdi fakat tacı düzeldi, kaç kere eğmeye çalıştıysa da her seferinde tacı kendiliğinden hemen düzeldi.

ÇAVUŞKUŞU'NUN YALANI

Hz. Süleyman bir gün büyük çadırını kurunca bütün kuşlar gelip hünerlerini anlatmaya başladılar. Her biri hünerini anlatıyor, sonra diğeri geliyordu. Nihayet sıra Çavuşkuşuna geldi.

Çavuşkuşu:

“Ey ulu Hükümdar,” dedi. “Ben size küçük bir hünerimden bahsedeceğim.”

Hz. Süleyman:

“Buyur söyle seni dinliyorum,” deyince Çavuşkuşu:

“Yükseklerde uçarken baktığımda yerin derinliklerindeki suyu görürüm, o suyun ne kadar derinlikte olduğunu, renginin nasıl olduğunu, topraktan mı, yoksa taştan mı kaynakığını görür, bilirim. Ey ulu hükümdar, sefere gidersen beni yanma al. Sana konaklayacağı yer konusunda faydalı olurum,” dedi.

Hz. Süleyman da:

“Ey güzel arkadaş, susuz ve uçsuz bucaksız çöllerde bize arkadaş ol böylece bize faydalı olursun,” dedi.

Bunu duyan karga araya girdi:

“Bu zavallı yalan söyleyip yüzünü kara etmektedir,” dedi. “Çünkü eğer böyle bir hüneri olmuş olsa önce

yerdeki tuzağı görüp ona yakalanmaz ve kafeslere mahkûm olmazdı.”

Bunun üzerine Hz. Süleyman:

“Ey Çavuşkuşu yaptığım beğendin mi bizim huzurumuzda yalan söylemek olur mu?” diye Çavuşkuşunu azarladı.

Çavuşkuşu:

“Ey yüce hükümdar, benim hakkımda karganın söylediklerine inanma. Ben huzurunuzda yalan söylemedim. Dediklerim doğrudur. Benim tuzağı görmeyişimin sebebi kaza ve kaderin gözümü kapatması, aklımı bağlamasıdır. Yoksa elbette ki yerin üstündeki tuzağı görürüm. Fakat ne yazık ki kaza gelince bilgi uykuya dalar, ay tutulur, gün kararır.” dedi.

BEI KIS'IN SÜLEYMAN'A HEDİYESİ

S ebe Melikesi Belkis Hz. Süleyman'a hediye olarak kırk katır yükü külçe altın gönderdi.

Hediyeleri getirenler Hz. Süleyman'ın sarayının meydanına girince baktılar ki yer tamamiyle altınla döşenmiş. Hediyeleri taşıyanlar tam kırk konaklık yolu altın üzerinde yürüdüler. Artık altın gözlerinde topraktan daha değersiz hâle gelmişti. Kendi kendilerine; defalarca: “Bu getirdiğimiz altını aldığımız yere geri götürelim, biz ne olmayacak iş yapıyoruz. Toprağı bile halis altın olan bir yere hediye olarak altın götürmek aptallıktır,” diye düşündüler.

Hediyeleri taşıyanlar, hediyelerinin değersizliğini anladıklarından ayakları geri geri gidiyordu. Sonra şöyle düşündüler.

“Taşadığımız hediyeler, altın olsun toprak olsun biz taşımaya mecburuz. Çünkü bizler emir kuluyuz, bize ne

denirse onu yaparız. Eğer hediyeleri geri götürmemiz emredilirse geri götürürüz.”

Hz. Süleyman getirilen hediyeleri görünce güldü:

“Ben size bana hediye getirin demedim, hediyelere layık olun dedim. Sizler, yer altındaki ve yer üstündekileri pişiren altına çeviren yıldıza, güneşe tapıyorsunuz, o yıldızı yaratana yönelin,” dedi.

AZRİL'DEN KAÇAN GENÇ

Zaman zaman insan suretinde peygamberlerle görüşen ölüm meleği Azrail (a.s.), Hz. Süleyman'ın ziyaretine gitmişti. O sırada orada bulunan bir gence manalı ve hayret dolu gözlerle baktı. Kısa süren bir sohbetten sonra da izin isteyip ayrıldı.

Genç, Hz. Süleyman'a onun kim olduğunu sordu. Hz. Süleyman “Azrail'di” diye cevap verdi. Birden gencin içine bir korku düştü. Yüzü sarardı ve tir tir titremeye başladı. Hz. Süleyman bu durumu görünce, “Ne oldu sana, nedir bu halin? Metin ol, o senin için gelmedi, zaman zaman yanıma gelir” dedi. Genç:

“O çok tuhaf ve manalı gözlerle baktı. İçime bir korku düştü” dedi ve şu dilekte bulundu:

“Ey adaletli hükümdar! Allah rüzgârları senin emrine verdi. N'olur, rüzgârlara emret de beni Hindistan'a götürsünler. Azrail'den uzak olmak istiyorum. Bir müddet orada kalıp dönersem içimi dolduran bu korkudan kurtulurum.”

Hz. Süleyman, gencin ricasını kabul etti ve rüzgârlara emretti. Onlar da onu Hindistan'ın Seylan adasına uçurdular.

Ertesi gün Azrail (a.s.) yine uğrayınca Hz. Süleyman, bir gün önce olanları hatırlatıp gencin durumunu sordu. Azrail (a.s.) şöyle cevap verdi:

“Ey Allah’ın peygamberi, benim o gence manalı bakmamın nedeni, onu burada görünce şaşımam dolayısıyla idi. Çünkü Allah bana o günün gecesinde onun ruhunu Hindistan’da almamı emretmişti. Bu adamın yüz tane kanadı olsa yine de o vakte kadar Hindistan’a gidemez, diye düşündüm. O yüzden kendisine tuhaf tuhaf baktım. Fakat Hindistan’a gidip tam vaktinde onun da oraya gelmiş olduğunu görünce emri yerine getirdim ve Allah’ın takdirine hayran oldum. Sana bugün tekrar uğramamın nedeni de, bu işin sırrını ve dün benden sonra olanları öğrenmek içindi.”

Hz. Süleyman,

“O güya senden uzak olmak ve ölümden kurtulmak için oraya gitmek istemişti” dedi ve olanları anlattı.

HZ. SÜLEYMAN VE SİVRİSİNEK

Bir gün bir sivrisinek, Yemen Ülkesinin padişahı Peygamber Süleyman’ın huzuruna çıkarak, şöyle içini döküp, yalvardı:

“Ey, insanlann ve cinlerin sultanı, ey bütün yaratıklara, suya, ateşe, rüzgâra hükmeden Süleyman... Senin adaletin dünyaya yayıldı... Kurt, kuş, balık senin adaletine sığındı... Bize de insaf ve merhamet denizinden ihsanlar var... Hak ve hukukumuzu koru.. Çok perişanız, ne bağdan nasibimiz var, ne gül bahçesinde rahat bir seyranımız... Sen zayıflara, çaresizlere imdat edersin... Bizi bu dertten kurtar...”

Süleyman, parmağı üzerine konan, gözü yaşlı sivrisineğe sordu:

“Söyle... Kimden şikâyet ediyorsun?. Bizim zamanımızda zalim var mı ki, sana zulmetsinler, senin hakkını yesinler?..”

Sivrisinek, boynunu bükerek cevap verdi:

“Benim şikâyetim rüzgârdan... O, bize çok zulmediyor... Onun yüzünden huzurumuz, rahatımız yok... Nereye gitsek, bizi bir saman çöpü gibi alıp atıveriyor...”

Süleyman:

“Ey güzel sesli sivrisinek... Allah bana “Hasım hazır olmadıkça, kimsenin şikâyetini dinleme...” diye emir buyurdu. İki hasım, hazır bulunmazsa, hâkim haklı haksız kimdir, nasıl bilebilir. Haydi git, hasmmı al öyle gel...” diye emretti.

Sivrisinek:

“Sözün doğru, fakat o da senin emrinde... Emrediniz de buraya gelsin...” dedi.

Bunun üzerine Süleyman rüzgâra seslendi:

“Ey seher yeli, sivrisinek zulmünden şikâyet ediyor. Gel, hasmmın karşısına geç, cevap ver ona..”

Rüzgâr bu emir üzerine, eserek geldi. Fakat sivrisineği yerinde bulabilirsen bul!..

Süleyman ardından.

“Aa, sivrisinek, nereye?” dedi. “Dur, gitme de ikinizi dinleyip hükmümü vereyim...”

Sivrisinek kaçarken cevap verdi:

“Padişahım, benim yokluğum, onun varlığı... O gelince ben nasıl durabilirim... Benim kökümü kazıyan o...”

KAFDAĞI VE ZÜLKARNEYN

ülkarneyn Kaf dağına gitti. O azametli dağın

zümrülden ve bütün âlemi çepeçevre sarmış olduğunu görünce şaşırıp kaldı.

"Eğer sen bir dağsan öbür dağlar neyin nesi, onlar senin yanında birer oyuncaktan ibaret adeta," dedi.

Kaf dağı dile gelerek:

"O gördüğün dağlar benim damarlarımdır. O yüzden onlar güzellikte ve ululukta bana eş olamazlar. Benim her şehirde bir damarım vardır, Allah (c.c.) bir yerde deprem yapmak isteyince bana emreder, ben de o şehre ulaşan damarımı oynatırım ve orada deprem olur. Allah "Yeter!" diye emredince o oynayan damarım yatıştır böylece deprem sona erer," dedi.

HZ. İSA'NIN SÖZLERİ

Akıllı, gönlü açık biri Hz. İsa aleyhisselam'a sordu:

"Âlemde her şeyden daha sarp, daha güç olan nedir?"

Hz. İsa gülerek cevap verdi:

"Ey uyanık ve akıllı er, dünyada en sarp ve en güç şey Allah'ın gazabıdır. Çünkü o gazaptan cehennem bile su gibi erir, titrer." buyurdu.

Bunun üzerine adam şöyle sordu:

"O zaman Allah'ın bu şiddetli gazabından nasıl korunup kurtulmalı?"

Hz. İsa:

"Kızdığın zaman kızgınlığına, hırsına yenilmemekle bundan korunabilirsin. Kötü kişiler bu hırsın ve kızgınlığın madeni gibidir. Kötü kişinin kızgınlığı en vahşi hayvanın kızgınlığından daha beterdir. Allah'ın gazabından korunmak için kızgınlıktan sakın." dedi.

AHMAKTAN KAÇAN HZ. İSA

Hız. İsa'nın var gücüyle kaçtığına gören bir adam merak edip peşine düştü. Zar-zor, nefes nefese ona yetişti ve sordu:

“Arkandan kimse kovalamıyor, neden böyle kaçyorsun?”

Hız. İsa cevap vermeden yeniden kaçmaya başlayınca adam bağırdı:

“Peşinden gelecek takatim kalmadı. Allah nzası için dur da söyle, seni ne kaçırıyor, çok merak ettim.”

Hız. İsa durdu ve adama yanma gelmesini işaret etti. Adam yaklaşınca,

“Evet, arkandan kovalayan yok ama, biraz önce ahmağın birine rastladım, şimdi ondan kaçıyorum” dedi.

Adam, hayreti artmış bir şekilde sordu:

“Körlerin gözlerini, sağrıların kulaklarını açan, topraktan kuşlar yapıp canlandıran, nefesle ölüleri diriltiren sen değil misin?”

Hız. İsa,

“Evet, Allah'ın izniyle benim” dedi.

Adam:

“Peki bu kadar mu'cizeye sahipken korkman ve kaçman neden?”

Hız. İsa cevap verdi:

“İsm-i Âzam'ı köre okudum, gözleri açıldı; sağıra okudum, işitmeye başladı; ölüye okudum, dirildi; cansıza okudum, canlandı. Fakat ahmağa okudum, fayda etmedi. Hatta tekrar tekrar okudum, hiç etkisi olmadı. Onu taşlar kadar hissiz, kumlar kadar verimsiz gördüm. İşte ondan kaçmamın sebebi bu!”

Hız. MUHAMMED VE ARAP BEYLERİ

Arap beyleri toplanarak Hız. Peygamberin yanına geldiler.

“Biz arapların beyleriyiz, şu ülkeyi seninle bölüselim. Herkes kendine düşene sahip çıksın kimse kimsenin işine karışmasın,” dediler.

Allah'ın Resulü (s.a.v):

“Benim beyliğim Allah'tandır. Bana bunu Allah verdi. Bu devir benim devrim, kendinize gelin de, bana uyup kurtulun.” dedi.

Arap beyleri:

“Bize de beyliği Allah verdi.” dediler.

Resulullah (s.a.v):

“Benim beyliğim ebedidir sizinki ise geçicidir.” dedi. Arap beyleri:

“Madem üstünlük iddia ediyorsun delilin nedir? Onu söyle.” dediler.

Bunun üzerine gökyüzünde bir bulut belirdi. Şimşekler çakmaya, yağmurlar yağmaya başladı. Her tarafı sel kapladı. O korkunç sel şehre doğru gitmeye başladı. Şehirdekiler korkuyla bağırarak kaçmaya başladılar.

Sınama zamanı gelmişti. Hakikatin apaçık meydana çıkacağı zamandı.

Resulullah (s.a.v):

“Eğer sizin dediğiniz doğruysa mızraklarınızı atın da bu sel dursun. Beyliğinizi sınavalım bakalım.” dedi.

Beyler mızraklarını attılar. Fakat sel aldırmadı. Mızrakları saman çöpü gibi önüne katarak götürdü.

Resulullah (s.a.v) sopasını suya attı ve o sopanın himmetiyle sel şehirden yüz çevirdi, başka bir yöne akıp gitti.

Arap beyleri korkularında Resulullah'm beyliğini tasdik ettiler. Yalnız üç kişi hasedinden tasdik etmedi.

AYAKKABIDAKİ YILAN

Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.v), arkadaşlarıyla bir gezintiye çıkmıştı. Güzel bir yerde, bir pınar başında oturup dinlendiler.

Namaz vakti girince pınar suyundan abdest aldılar. Peygamberimiz de abdestli olduğu halde mestlerini çıkarıp abdest aldı.

Mestin birini giyerken bir tavşancıl kuşu hızla uçarak geldi ve diğer mesti ağzına alıp havalandı.

Oradakiler bu olayı garipsediler ve gözleriyle kuşu takip etmeye başladılar.

Peygamberimiz de, “Hayırdır inşaallah!” dedi ve sonucu beklemeye başladı.

Kuş epey havalandıktan sonra mesti ters çevirdi. Simsiyah bir yılanın mestten düştüğünü gördüler. Sonra da kuş döndü ve mesti aldığı yere bıraktı.

Hz. Peygamber,

“İki ayak üstünde yürüyen ve karınları üstünde sürünenlerin şerrinden Allah’a sığınırım” dedikten sonra arkadaşlarına dönüp şu yorumu yaptı:

“Gördünüz mü? Biz kuşun mestimizi kapıp kaçmasını şer zannetmiştik. Meğer hayrın ta kendisiymiş. Yoksa o korkunç yılan içinde iken meste ayağımı sokacaktım.”

AYNA

ir gün Peygamber Efendimizle karşılaşan Ebu Cehil, “Beni Haşim soyundan senden daha çirkin yüzlü biri yoktur” dedi. Peygamber Efendimiz:

“Söylediğin doğrudur” cevabını verdi.

Biraz sonra Hz. Ebubekir geldi ve “Yüzün güneş gibi parlıyor. Senin yüzünden daha güzel ve göz kamaştırıcı bir yüz görmedim ya Resulallah” dedi.

Peygamberimiz ona da “Doğru söyledin” karşılığım verdi.

Orada bulunanlar, “Ey Allah'ın peygamberi, birbirine zıt şeylerin ikisine de ‘Doğru’ dedin, bunun sebebi nedir?” diye sordular.

Peygamber Efendimiz:

“Ben, Allah'ın cilaladığı bir aynayım. Bana bakan kendini görür” buyurdu.

Peygamberimiz daha sonraları bu hükmü genişleterek, “Mü'min mü'minin aynasıdır” diyecekti.

KONUŞAN TAŞLAR

E bu Cehil, avucuna küçük taşlar alıp, ashabıyla oturan Peygamberimizin yanına geldi ve onu mahcup etmek için,

“Peygambersen avucumda ne var söyle?” dedi.

Aklı sıra Peygamberimiz bilemeyecek, o da,

“Gördünüz mü daha avucumdakini bilemiyor, göklerden haber vermeye kalkışıyor” deyip onunla alay edecekti.

Fakat bir sürprizle karşılaştı.

Peygamberimiz gayet sakin ona şöyle dedi:

“İstersen avucunda ne olduğunu ben söyleyeyim, istersen avucundakiler benim kim olduğumu sana söylesin.”

Ebu Cehil bocaladı ve:

“İkincisi daha ilginç olur,” dedi.

Peygamberimiz,

“Herşeyi konuşuran Allah bizi konuştu” mealindeki âyeti okuyarak:

“Ey taşlar konuşun ve söyleyin ona benim kim olduğumu” dedi. Resulullah böyle der demez Ebu Cehil'in avucundaki taşların her biri, “Eşhedü enne

Muhammede'rResulullah" diyerek şehadet getirmeye başladılar.

Bunun üzerine Ebu Cehil kızdı ve hiddetle taşları yere fırlatarak, "Senin gibi bir sihirbaz görmedim" dedi ve oradan bozguna uğramış olarak uzaklaştı.

MESCİDDEKİ DİREK

Peygamberimizin Medine Mescidinde kum hurma ağacından bir direk vardı. Peygamberimiz hutbe okurken ona dayanıyordu. Çünkü henüz mescid- de minber yoktu.

Nihayet bir sahabi üç basamaklı bir minber yapıp mescide getirince bu direği arka tarafta bir köşeye koydular. ihtiyaç olunca da yakarız diye düşündüler.

Cuma namazı vaktinde Resulullah yeni minberinde hutbe okuyordu. Camide bir ağlama sesi işitildi. Hamile bir devenin inleyip ağlaması gibi bir sestir bu.

Herkes birbirine baktı.

Acaba kim ağlıyordu?

Sonuçta sesin kuru hurma direğinden geldiğini anladılar. Bu olay üzerine Peygamberimiz, minberden inerek direğin yanına gitti. Okşamasına mübarek elini üzerine koydu. Direk susmuştu.

Peygamberimiz cemaate,

"Allah'ın zikrinden ayrı ve uzakta kalmak onu ağlattı" dedi.

Onlar da çok duygulanmış ve ağlamaya başlamışlardı.

Peygamberimiz direğe dedi ki:

"İstersen seni mescidin bahçesine dikeyim. Yeniden dalların yeşersin. İnsanlar gölgede oturup dinlensinler. İstersen de seni Cennete dikeyim. Orada Allah'ın dost kulları meyvelerinden yesinler. Hangisini tercih edersin?"

Direk şu cevabı verdi:

“Beni Cennete dik ya Resulallah. Çünkü orada ölmek, yok olmak yoktur; sonsuz hayat vardır.”

Peygamberimiz cemaate,

“Duydunuz mu, ebedî olanı fânî olana tercih etti” dedi. Ve direğe de, “Senin isteğini yaptım” buyurdu. Sonra da kıyamette insanlar gibi haşrolsun diye onu toprağa gömdü.

?

HZ. MUHAMMED VE HZ. AYŞE

İr gün Resulullah (s.a.v) bir dostunun cenazesi nin defni için mezarlığa gitmişti. Mezarlıktan dönüp Hz. Ayşe'nin yanına gelince Hz. Ayşe ellerini Ra- sulullah'm yüzüne, saçına, yakasına ve göğsüne sürdü. Bunun üzerine Resulullah:

“Böyle ne arıyorsun?” diye sordu.

Hz. Ayşe:

“Bugün hava bulutluydu sen mezarlıktayken yağmur yağdı. Fakat hiç ıslanmamışsın, hiçbir yerinde yağmurun eseri yok,” dedi. Resulullah bunun üzerine:

“O sırada başına ne örtmüştün?” diye sordu.

Hz. Ayşe:

“Senin ridanı başıma örtmüştüm,” deyince, Allah'ın Resülü:

“Ey temiz kadın bu yüzden senin gözüne gayıp yağmuru gördü. O gördüğün yağmur bu gökten ve bu buluttan değil başka gökten, başka buluttandır.” dedi.

HZ. EBUBEKİR'İN ALIŞVERİŞİ

Efendisi Hz. Bilal'e dininden dönsün diye çok büyük işkenceler yapıyordu. Bunun üzerine Hz. Ebubekir onu satın almaya karar verdi. Bu arzusunu Hz. Bilal'in

efendisine söyledi. Ona bir beyaz köle ve büyük miktarda para vererek Hz. Bilal'i satın aldı. Bunun üzerine Hz. Bilal'in efendisi kahkahalar atarak gülmeye başladı.

Hz. Ebubekir:

“Ne oldu? Neden bu kadar gülüyorsun?” diye sordu.

Kâfir:

“Eğer bu kadar hevesli görünmesen, verdiğin bu paranın onda birine alabilirdin. Bence o yarım akçe bile etmez. Onun değerini sen arttırdın.” dedi.

Hz. Ebubekir şöyle cevap verdi:

“Be ahmak, çocuk gibi bir cevize karşılık bir inci verdin. Bence o iki cihan değerinde. Esas zarar eden sensin. Eğer biraz ısrar etmeyi akıl edebilseydin, onu satın almak için bütün malımı mülkümü verebilirdim,” dedi.

HZ. ÖMER VE YANGIN

Hz. Ömer döneminde bir yangın çıktı. Bu o kadar şiddetli bir yangındı ki, ateş taşlan bile kuru odun gibi rahatlıkla yakıyordu.

Yangın çok büyüktü ve her an daha da büyüyordu. Yangın büyüdükçe büyüdü; evleri, yapıları hatta kuşların kanatlarını ve yuvalarını tutuşturmaya başladı.

Kısa bir sürede alevler şehrin yansını sardı: Artık su kâr etmiyordu. Halk ateşe kova kova su döküyordu, fakat nafîle.

Yangını söndüremeyen halk Ömer'e koşmaktan başka çare bulamadı.

“Ya halife yangını söndüremiyoruz, bize yardım et,” diye yalvardılar.

Hazreti Ömer işin aslını ve sırnını biliyordu.

“O yangın Allah'ın alâmetlerindenir. Sizin cimrilik ateşinizin bir şulesidir. Yangına su serpmeyi bırakın,

cömertlik edip fakirlere, yoksullara yardım edin, yiyecek içecek dağıtın, cimriliği bırakın.” dedi.

Bunu duyan halk itiraza başladı;

“Biz cömert insanlarız fakirleri doyuruyor yoksullara yardımda yarışıyoruz,” dediler.

Bunun üzerine Hz. Ömer:

“Siz âdet hâline getirdiğiniz için yoksula yardım ediyorsunuz, Allah rızası için değil. Sizin derdiniz, maksadınız, övünmek, gösteriş yapmak. Yoksa siz Allah'ın rızasını gözetmiyorsunuz. Bunu terk edin ki Rabbim size merhamet etsin.” buyurdu.

HZ. ÖMER VE ÇALGICI

z. Ömer'in halifelığı zamanında müthiş çenk çalan bir çalgıcı vardı. Yaşı ilerleyip ihtiyaçla yınca sesinin güzelliği kayboldu, beli büküldü ve itibardan düştü.

Artık kimse onu davet etmiyor ve para kazanmıyordu. Üstelik biriktirdiği paralar da tükenmiş, bir parça ekmeğe muhtaç hale gelmişti.

Çaresizlik insana “Allah” dedirtir ya, bu çalgıcı da ellerini açarak:

“Ya Rabbi, bunca zamandır Sana isyan edip durduğum halde rızkımı verdin. Şimdi kazanç yolum kapandı, kazandıklarım da bitti. Artık çengi Senin için çalacağım” dedi ve çengi alıp mezarlığa gitti, dertli dertli bir hayli çaldıktan sonra, çengi yastık yapıp uyudu.

O sırada Hz. Ömer'i de uyku tutmuş ve öğle uykusuna yatmıştı. Rüyasında bir ses ona şöyle dedi:

“Ey Ömer, mezarlıkta mübarek bir kulumuz var, beytül-maldan 700 dinar götürüp vererek onu ihtiyaçtan kurtar.”

Hız. Ömer, bu sesin heybetinden irkilerek uyandı. Hemen beytü'l-mala koştu ve 700 dinar alıp doğruca mezarlığa gitti. Aradı taradı, fakat halen uyumakta olan ihtiyar çalgıcıdan başka kimse yoktu. Onun böyle bir ikrama lâıık olabileceğine ihtimal vermediğinden yeniden mezarlığı dolaştı. Fakat kimsecikler yoktu.

Bunun üzerine “Allah’ın gizli velileri vardır, belki de ihtiyaçtan kurtarmam bana bildirilen mübarek kul bu çalgıcıdır” diye düşünerek gelip yanma oturdu.

Çalgıcı uyandığında Hız. Ömer’i yanı başında görünce hem şaşırıldı, hem de korktu. Hız. Ömer:

“Korkma, sevin. Sana Allah’ın emriyle 700 dinar getirdim. Bunları alıp ihtiyaçların için kullan. Bitince de yine gel, sana yardımcı olacağım” dedi.

Gördüğü rüyayı anlattı ve parayı çalgıcının kucağına bırakıp yanından ayrıldı.

Çalgıcı çok utandı. Mahcubiyetinden gözleri yaşlarla doldu. Allah’tan uzak yaşadığı yıllara bin pişman olmuştu. Çengini yere vurup parçaladı ve tövbe etti. Artık kalan ömrünü Allah yolunda değerlendirecekti.

Hız. ALİ VE DÜŞMANI

Allah’ın aslanı Hız. Ali (r.a.) bir savaş esnasında düşmanı olan bir yığıdı yere yıkıp öldürmek üzereyken, düşmanı Hız. Ali’nin yüzüne tükürdü.

Bunun üzerine Hız. Ali düşmanını bırakarak ayağa kalktı.

"Yürü git seni öldürmekten vazgeçtim, serbestsin." dedi.

Savaşçı bu duruma şaşıtı.

"Beni alt edip öldürmek üzereyken neden vazgeçtin? Seni ne alıkoydu?" diye sordu.

Hız. Ali şöyle dedi:

“Ben seninle Allah (c.c.) yolunca ve Allah'ın rızasını kazanmak için savaşıyordum ve onun için seni öldürecektim. Sen yüzüme tükürünce kinlendim, sana kızdım; eğer o an öldürseydim sana kızgınlığımdan bunu yapmış olacaktım. Yani seni Allah (c.c.) rızası için değil de kendi nefsim için öldürmüş olacaktım. Bu yüzden seni serbest bıraktım.”

Bunu duyan adam, bu büyük asalet ve incelik karşısında iman ederek müslümanların safına katıldı.

HZ. ALİ VE MÜŞRİK

İN^üşrik bir kişi bir gün Hz. Ali'ye (k.v.) dedi ki: “Allah'ın (c.c.) koruyuculuğuna elbette inanmışsın- dır.”

Hz. Ali:

“Evet, dedi. O koruyucudur, ganidir.”

O müşrik:

“öyleyse kendini şu yüksek damdan at ki, ben buna seksiz şüphesiz inandığına kani olayım.” dedi.

Bunun üzerine müminlerin Emiri:

“Sus ve defol git ki, bu cür'etin yüzünden başına bir dert gelmesin. Kulun Rabbini sınaması hiç yaraşır mı? Kulunu sınamak Rabbin işidir. O her an kulunu sınar. Kulun haddine mi düşmüş ki böyle bir edepsizliğe kalkışsın,” dedi.

HZ. ALİ'NİN BULDUĞU ÇARE

r>

3ir gün Hz. Ali'ye bir kadın gelerek:

“Ya Ali çocuğum oluğun üstüne kaydı çağırıyorum gelmiyor, orda bıraksam düşeceğinden korkuyorum. Büyük değil ki yanıma gel diyeyim de gelsin, elle işaret etsem anlamaz, anlansa bile beni dinlemez. Ne yaptıysam gelmiyor, ne olur bana yardım edin!” dedi.

Hız. Ali gülümseyerek, ona şu çareyi söyledi:

“Dama aynı yaşta bir çocuk çıkarın senin çocuğun onu görünce gelir. Çünkü her mahlûk kendi dengine sevgi ile bağlıdır,” dedi.

Kadın denileni yaptı. Çocuk damdaki çocuğu görünce hemen bulunduğu yeri terk etti. Sürünerek damdaki çocuğun yanına geldi ve düşmekten kurtuldu.”

f

Hız. HAMZANIN CEVABI

esulullah'm amcası Hız. Hamza gençliğinde, sa vaşlara katılırken zırhını giyer öyle cenge giderdi. Yaşı ilerleyince zırhsız, başı açık, vücudu çıplak savaşımaya başladı. Bunu görenler şaşırarak sordular:

“Neden böyle yapıp kendini tehlikeye atıyorsun ey aslanlar aslanı,” dediler.

“Genç, iri yapılı ve kuvvetliyken savaşa zırhsız katılmazdın, şimdi ihtiyarladın gücün azalıp belin büküldüğü halde neden böyle hiçbir şeye almış etmez oldun?” dediler.

Hız. Hamza şöyle cevap verdi:

“Gençken ölümü bu dünyaya veda etmek olarak görürdüm. Fakat Muhammedi nur sayesinde bu fani dünyaya bağlı değilim. Ölüm hakikat kapısının açılışından ibaret olursa ondan neden kaçayım.”

KÖLENİN SÖZLERİ

Hız. Ali'nin küçük oğlu Hız. Hüseyin, bir gün ziyaretine gelen bazı zevat ile bir arada yemek yiyordu.

Kölesi, yemek getirirken kaza ile yemek kabını Hız. Hüseyin'in üzerine döktü. Hız. Hüseyin bir anda öfkelenip köleye dik dik baktı. Bunu gören köle:

“Takva sahipleri öfkelerini yutanlardır” meâlindeki âyeti okuyunca Hz. Hüseyin’in sinirleri gevşedi ve:

“Öfkemi yuttum” dedi.

Bunun üzerine köle, âyetin devamını okudu:

“Onlar insanların kusurlarını affedenlerdir.”

Hz. Hüseyin,

“Kusurunu affettim” karşılığını verdi.

Köle, âyetin sonunu da okudu:

“Allah, iyilik yapanları sever.”

Hz. Hüseyin, “İyilik olarak seni âzâd ediyorum, artık hür ve serbestsin” dedi.

Köle son derece sevindi ve mutlu oldu.

Hz. Hüseyin, yanındaki misafirlerine, bu vesileyle herkese ders olacak şu açıklamayı yaptı:

“Gördünüz, Allah’ın kitabından bir âyet bilmesi ve yerinde okuması onun, hem cezadan kurtulmasına, hem de hürriyetine kavuşmasına neden oldu. Sizler ve bizler de Allah’ın kitabından ne kadar çok şey öğrenir ve uygularsak o kadar hür yaşar; nefsimizin ve dünyanın esaretinden kurtuluruz. Ayrıca Allah bizi o kadar mükafatlandırır.”

Evet, Allah’a hakkıyla kul olmak, insanı bütün maddî şeylerin tutsaklığından kurtarır ve Kur’ân’ın saadet ikliminde daha özgür yaşamamıza neden olur.

-mm

HZ. BİLAL’IN YANLIŞI

Hz. Bilal-ı Habeşi ezan okurken “Hayye” kelimesini “Heyye” diye telaffuz ederdi. Bazı münafıklar Allah’ın Resulüne gelip:

“Ey Allah’ın Rasûlü, İslâm binasının kurulduğu bu zamanda böyle bir hata doğru olmaz. Bilâl’den daha güzel, daha doğru ezan okuyan birini tayin et.” dediler.

Bunun üzerine Allah'ın Rasûlü hiddetlenerek Yüce Allah'ın gizli alâmetlerinden bir iki işaret söyledikten sonra:

“Bilal'in "Heyye" demesi Allah'ın indinde yüzlerce “Hayye” den ve boş sözden daha makbuldür. Karışıklık, fitne çıkarmayın, gidin ki, ben de sizin sırrınızı açığa çıkarıp önünüzü ve sonunuzu söylemeyeyim.” buyurdu.

F

SARAY MI, KERVANSARAY MI?

ur yüzlü bir ihtiyar, bastonuna dayanarak durdu. Uzun yoldan geliyordu. Yorulmuştu. Önünde durduğu ihtişamlı yapı, Belh ülkesinin şanlı hükümdarı İbrahim bin Ethem'in sarayıydı. Sarayı süzerken kapı nöbetçileri,

“Ne arıyorsun ihtiyar?” diye sordular.

“Ben yolcuym, bu gece konaklayacak bir kervansaray arıyorum. Herhalde burası uygundur” dedi.

Nöbetçiler,

“Sen yanlış gelmişsin baba, burası kervansaray değil, hükümdarımızın sarayıdır” dediler.

Nur yüzlü adam biraz durdu. O arada ne düşündüyse,

“Hayır, ben kendimden eminim, burası kervansaraydır, burada geceleme istiyorum. Tanrı misafirim!” diye diretti.

Nöbetçiler ne söyledilerse ihtiyarı ikna edemediler ve gidip hükümdara durumu bildirdiler. İbrahim bin Ethem, “Bırakın gelsin bakalım, biz de tanıyalım şu ihtiyarı” diye emretti.

Nuranî çehresiyle saraya girdiğinde âdeta sarayı aydınlattı adam ve “Selâmün aleyküm” diyerek hükümdarı

selâmladı. “Aleyküm selâm” diye selâmı alan hükümdar, ihtiyarın yüzünde güven verici, farklı bir mânâ hissetti ve ona yer gösterdi. Ve aralarında şöyle bir konuşma geçti:

Hükümdar:

“Bak baba, ben bu ülkenin hükümdarıyım. Burası da benim sarayım. Sen nasıl hükümdar sarayım kervansaray diyerek küçümseyebilirsin? İyi niyetli birisi olduğunu zannemeseydim, bunun cezası büyük olurdu. Ama sen iyi birine benziyorsun. İleride yolcuların kaldığı bir kervansaray var, seni orada misafir ettireyim.”

İhtiyar:

“Nöbetçilerin de anlamadılar, sen de anlamıyorsun. Burası kervansaraydır. İstersen sana ispatlayayım.”

Hükümdar:

“Peki ispatlarsan seni burada misafir ederim. Yoksa cezam çekmeye hazır ol.”

İhtiyar:

“Peki şimdi sorularıma cevap ver. Sen ne kadar zamandır burada oturuyorsun?”

Hükümdar:

“Üç yıldır.”

İhtiyar:

“Senden önce kim oturuyordu burada?”

Hükümdar:

“Babam, on yıl oturduktan sonra vefat etti.”

İhtiyar:

“Peki ondan önce kim, ne kadar oturdu?”

Hükümdar:

“Dedem. O da on iki yıl hükümdarlık yaptıktan sonra öldü.”

İhtiyar:

“Senden sonra kim oturacak?”

Hükümdar:

“Herhalde oğlum oturur.”

Bu cevaplardan sonra ihtiyar güldü ve şöyle devam etti: “Sana dememiş miydim, burası kervansaray diye. Bak sen söyledin: Deden geldi, konu göçtü. Baban geldi, bir müddet kaldı gitti. Sen geldin, sen de gideceksin, yerine oğlun gelecek ve bu gelip gitmeler devam edip gidecek. Kervansaraylar da yolcuların gelip gittikleri yerler değil mi?”

İhtiyarın bu sözleri İbrahim bin Ethem’in zihninde şimşekler çaktırdı ve onu epey düşündürdü. Sonuçta,

“Peki ihtiyar” dedi. “Sen kazandın, bu gece benim misafirimsin.”

NEFİS AVCISI

ükümdar İbrahim bin Ethem’in sarayında mi safır olan nur yüzlü ihtiyar, o gece hükümdara bir ders daha vermek istedi.

Bunun için herkesin uyuduğu bir vakitte kalkıp sarayın tavanına çıktı ve hükümdarın odasının üzerinde ayaklarını vurarak sağa sola koşmaya başladı.

Gündüz, sarayına kervansaray diyen ihtiyarın söyledikleri kulağında çınlayan ve zaten bu yüzden gözüne uyku girmeyip yatağında düşünen hükümdar, tavandan gelen koşma seslerine şaşırды ve yatağmdan fırlayarak seslendi:

“Kim var orada, ne arıyorsun?”

İhtiyar, sesini değiştirerek cevap verdi:

“Ben çobanım, develerimi kaybettim. Onları arıyo

Hükümdar:

“Sarayda çobamn işi ne, tavanda deve aranır mı?”

rum.

ihtiyar:

“Sen de bu milletin çobanı değil misin? Ve zevk safa içinde, kuş tüyü yataklarda Cennet aramıyor musun? Böyle Cennet bulunursa, tavanda da deve bulunur.”

Sonra sesler kesildi, ihtiyar usulca odasına geçti ve yattı. Nöbetçiler baktıklarında onu yatağında uyuyor buldular.

İbrahim bin Ethem ise duyduklarıyla ikinci defa şok olmuş ve sarsılmıştı. Beyni allak bullak olmuş bir halde sabaha kadar düşündü. Güya Müslümandı, ama ibadetlerini yapmıyordu. Dünyada ebedî kalacakmışçasına zevk ve eğlencelerle ömür geçiriyordu.

Üstelik millete karşı sorumluluklarına da fazla aldırış etmiyordu, iyi ama, bu saltanat ne kadar sürecekti. Böyle bir hayat, gerçekten de sonunda onu pişman etmez miydi? Cennette ebedî mutluluk vardı ve ona ulaşmayı da çok istiyordu.

Fakat hayatım değiştirmedikçe bunun mümkünatı yoktu. Hayatını değiştirmek de saray şartlarında kolay değildi, içine kurt düşmüştü fakat kararsız kaldı. Sadece “Allah'ım bana yardım et, Sana dönmemi nasip et!” diye dua etti.

O sabah ihtiyarı uğurladıktan sonra ava çıktı. İbrahim bin Ethem, avlanmayı sever ve haftada en az bir gününü buna ayırırdı, ihtiyar, saray görevlilerinden onun bu özelliğini ve avlanmaya gittiği yerleri öğrenmişti. Ona son bir ders daha vermek istiyordu.

İbrahim bin Ethem orman içinde dolaşırken şöyle bir ses kulaklarında yankılandı:

“Ey İbrahim! Sen dünyaya avlanmak için gelmedin. Yaratıldığın şeye dön. Sorguçlarla, tahtlarla oynamayı bırak. Büyük sultanlığa tâlip ol!”

İhtiyar, ellerini boru gibi yaparak, gizlendiği yerden böyle bağırmıştı. Sesin nereden ve kimden geldiğini bilemeyen hükümdar, o gün çok garip bir olaya daha şahit olmuştu.

Veziri ve muhafızlarıyla birlikte yemek yedikleri bir sırada süzülerek gelen bir keklik, bir parça ekme kopararak havalanmış ve biraz ötedeki çalılıkların arkasına inmişti.

Bu işte bir gariplik olduğunu düşünerek gidip baktıklarında keklığın, ekmeği, bataklığa saplanan bir adamın ağzına koyduğunu hayretle gördüler.

Yardım edip adamı çıkarttılar. Adam, avladığı kuşun oraya düşmesi üzerine bataklığa girdiğini ve çıkamadığını, üç gündür o keklığın kendisine ekme taşıdığını anlattı. Dehşete düşen İbrahim bin Ethem, kendi nefsiyle yüzleşerek şöyle dedi nefesine:

“Sen onlan avlarken o keklik, çaresiz kalmış bir adamı besliyor. Şeninse halkından haberin yok!”

Bu düşüncelerle saraya dönen hükümdar, o gün her zamanki avladıklarından bir şey avlayamamıştı ama çok daha önemli birşey avlamıştı: Nefsini. O zamana kadar, ona av olduğu nefsi.

F

EBEDÎ SULTANLIK

ükümdar İbrahim bin Ethem nefsi avladığı o günkü son avdan döndükten sonra saatlerce düşündü. Ve gece yarısına doğru vezirini çağırıp kararım ona açıkladı:

“Ben bu sultanlık oyununu bırakıyorum. Zaten bunu iyi beceremedim. Bundan sonra hükümdar sensin. İnsanlara iyi davran ve adaletle hükmet. Allah’a hesap vereceğini unutma!”

Vezerin itirazları, yalvarışları bir şey değiştirmede ve o gece derviş kıyafetiyle saraydan ve Beltiten ayrılan İbrahim bin Ethem, kendini daha hafif ve özgür hissederek yollara düştü.

Yolu bazen dağlardan, bazen çöllerden geçti. Geceleri gökyüzünün ihtişamını, gündüzleri yeryüzündeki İlâhi san'atları tefekkür etti.

Gittiği her yerde Allah'ın saltanatını seyrederek ve Onun büyüklüğünü düşünerek ibadet etti. Tefekkürü geliştikçe iç dünyası ve gönül âlemi de genişledi.

Karşılaştığı insanlara kendim değil Kâinat Yaratıcısını tanıtmaya ve Ona karşı görevlerini hatırlatmaya çalıştı. İnsanın, ancak Allah'a teslim olarak nefsin esaretinden kurtarabileceğini, Onu bulanın herşeyi bulacağını, Ondan yoksun olanın herşeyden yoksun olacağını anlattı. Hükümdarlıktan gelmenin asaleti ve tok gözlülüğü ile son derece de etkili oldu.

Köyden köye, ilden ile nihayet Mekke'ye ulaştı. Büyük bir saygı içinde varıp Kâbe'nin örtüsüne tutunarak şöyle yalvardı Rabbine:

“İlâhî, asi ve günahkâr kulun sana geldi. Günahlarını itiraf edip Sana yalvarıyor. Eğer onu affedersen, bu zaten Senin şanıdır. Eğer reddedersen, Senin kapından başka hangi kapıya gitsin, kim ona merhamet etsin?”

Gözyaşları içinde yalvardı ve aylarca orada ibadet etti. Sonra, “Allah'ı aramakla bulmak mümkün değildir, ancak Onu bulanlar yine de aramaya devam edenlerdir” diye düşünüp yeniden yollara düştü.

Kızıldeniz kenarında bir taşın üzerinde oturup kopan düğmesini diktiği sırada oradan geçen bir kervanda bulunanlar onu tanıdılar ve yanında durup, “Vah vah, bir zamanların hükümdarı İbrahim bin Ethem'e bakın. İğne

elinde, düğme dikeyor. Hiç o saltanat bırakılıp da bu hallere düşölür mü?” dediler.

İbrahim bin Ethem, gerçek sultanlığın Allah’a kulluk olduğunu anlasınlar diye iğnesini denize attı:

“Ey balıklar, iğnemi getirin bana!” diye seslendi. Binlerce balık, ağızlarında altın birer iğne olduğu halde denizden başlarını çıkarıp ona uzattılar.

İbrahim bin Ethem kervan yolcularına, “Önceki saltanatım mı üstündü, şimdiki mi?” diye sorduktan sonra şöyle tamamladı sözlerini:

“Allah’a kul olmak öyle bir saltanattır ki, eğer bilselerdi bütün sultanlar, sultanlığı bırakıp bu manevî saltanata talip olurlardı. Çünkü bu, ebedî bir sultanlıktır.”

Yıllar sonra garip bir his İbrahim bin Ethem’i Belh’e geri döndürdü. Yağmurlu bir gecede, yorgun ve hasta bir halde bir külhancıya misafir oldu. Sohbet ederlerken, ermiş bir insan olduğunu anladığı külhancıya, ‘Allah’a ettiğin dualar içinde, kabul olmayan bir duan oldu mu?’ diye sordu.

Külhancı, “Bütün dualarım kabul oldu, ama İbrahim bin Ethem’i dünya gözüyle görme isteğim konusundaki duam kabul olmadı” deyince, kendisini Belh’e çeken sırrı anladı ve külhancıya:

“Sen öyle mübarek bir insansın ki, senin duanın kabul olması için Allah, İbrahim bin Ethem’i sürüye sürüye senin ayağına getirtirdi” dedi.

Ve kelime-i şhadet getirerek başı külhancının dizinde, ruhunu Allah’a teslim etti.

RIZKIN MECBURİYETİ

Adamın biri,

"Herkesin rızıkı Allah'tan gelir" hadisinin manasını anlamak istiyordu. Başını alıp çöllere düştü. Bir kenarda yatıp uyuyor gibi gözlerini kapattı.

Kendi kendine:

"Bakalım rızıkım nasıl gelecek?.." diyordu.

Derken yolunu kaybetmiş bir kervan, o adamın yattığı yere geldi. O adamı yatmış vaziyette gördüler.

Birisi:

"Bu adam neden böyle kimsenin uğramadığı yerde yatıyor?.. Kurttan, düşmandan korkmuyor mu?.. Ölümü, diri mi?.." dedi.

Kervandakiler birlikte adamın yanına geldiler.

Adam, "Bakalım ne olacak?.." diye hiç sesini çıkarmadı. Ne vücudunu oynattı, ne de gözünü açtı.

Kervandakiler adamın bu halini görünce:

"Bu zavallı adam, açlıktan ölmek üzere.." dediler.

Ekmek ve yemek getirdiler. Adam dişlerini iyice sıktı. Adamlar bıçak getirip, dişlerinin arasından çorbayı döktüler. Adam direndikçe, zorla karnını doyurdular.

DİKEN EKEN ADAM

amanın birinde adamın biri, yolun kenarına diken ekti. Dikenler büyüyüp gelişince yoldan geçenleri rahatsız etmeye başladı.

Gelip geçenler:

"Bu dikenleri sök, insanları rahatsız etmesin!" demeye başladılar. Adam bunları duyuyor ama aldırmıyordu.

Bir gün Allah'ın sadık dostlarından biri onu uyardı:

"Bu dikenleri mutlaka sök!.."

Adam itiraz etmedi:

"Tamam efendim," dedi. "Bir gün mutlaka sökerim."

Adam bugün yarın derken, dikenler büyüdüler, kuvvetlendiler.

Allah'ın sadık dostu yine geldi:

“Ey sözünde durmayan adam, sök şu dikenleri. Bu işi zamana bırakma.”

Adam:

“Efendim, bir hayli gün var” dedi. “Bugün olmazsa yann, bir gün mutlaka bu işi yapacağım.”

Allah'ın sadık dostu bunun üzerine şu sözleri söyledi:

“Sen hep yarın diyerek bu işi erteliyorsun ama şunu bil ki, her geçen gün, o dikenler büyüüp güçleniyor. Dikenleri sökecek olan sen ise güç kuvvet kaybediyorsun. Dikenler güçlenirken, sen ihtiyarlıyorsun.”

EŞKIYAYA DUA EDEN VAİZ

Memleketin birinde bir vaiz vardı. Vaaz etmek için kürsüye çıkınca, yol kesici eşkiyaya dua ederdi.

Ellerini kaldırır.

“Yarabbi!” derdi. “Kötülere, bozgunculara ve eşkiyaya merhamet et. Hayır sahipleriyle alay edenlerin hepsine, bütün kafır gönüllülere, kiliselerde, manastırlarda bulunanlara sen merhamet et.” derdi.

Ancak iyi ve temiz kişilere hiç dua etmezdi.

Halk bir gün başına toplanarak:

“Senin bu duaların, alışılmış, işitilmiş dualara benzemiyor. Sapıklara, hayır duada bulunmak, büyüklük, asalet değildir. Biz böyle şeyler görmedik, neden kötülere dua edip duruyorsun?” dediler.

Vaiz dedi ki:

“Ben onlardan iyilikler gördüğüm için onlara hayır dua ediyorum. Onlar bana o kadar kötülüklerde bulun

dular, o derece zulmedip cefalar çektirdiler ki, nihayet beni şerden kurtardılar, hayra yönlendirdiler. Ben ne zaman dünyaya yöneldiysem, dünya malına candan bağlandım sa onlardan eziyetler gördüm, dayaklar yedim. Bütün çektiklerime karşı, Allah'a sığındım, iyiliğe, güzelliğe yöneldim. Kısaca beni o vahşi eşkıyalar dize getirdiler. Benim iyiliğime sebep onlardır. Onlara dua etmeyeceğim de kime dua edeceğim?”

F

BAHÇEDEKİ HAZINE

ir zamanlar, karlarla kaplı bir dağın tepesinde mavi boyalı bir evde yaşayan ve geçimini çobanlıkla sağlayan bir genç vardı. Her geçen gün birbirine benzer sayılırdı onun için. Ailesiyle huzurlu bir hayat sürer, hayvanları vadilerde otlatır ve akşam olunca eve dönerdi.

Bu sıradan gibi görünen hayatın derinine inmeye de çalışırdı çoban. Koyunlarını otlatmaya gittiğinde, geceleri gökyüzüne uzun uzun bakar yıldızları düşünür, Yaratacının haşmetine hayret ederdi. Bahar mevsiminde tepeleri kaplayan rengarenk çiçeklerin sergilediği güzellikleri seyreder, Yaratıcının sanatının güzelliğine hayran kalırdı.

Genç çoban bir gece bir rüya gördü ve hayatı değişti. Rüyasında şehre gidiyor, şehri ikiye bölen nehrin üzerindeki köprüünün ayaklarına iniyor ve orada gömülü bir hazine buluyordu. Önceleri üzerinde durmadığı bu rüyayı defalarca görünce karar verdi: Şehre gidecek, köprüünün altında gerçekten bir hazine olup olmadığını anlayacaktı.

Uzun süren bir yolculuktan sonra şehre ulaştı ve doğruca köprüye gitti. Köprüünün çok sıkı bir koruma

altında olduğunu görünce biraz ümidi kırıldı. Şehrin bu kısmı silahlı askerlerle kaynıyordu, çünkü köprü kralın sarayına giden yolu taşıyordu üzerinde.

Genç, günlerce köprünün civarında dolaştı durdu, üstündeki yoldan geldi geçti, ama bir türlü ayakların olduğu kısma inemedi. Aradan iki hafta geçti. Bir gün muhafızlardan birisi onu yakaladı ve sorguya çekmeye başladı.

“Seni her gün bu köprünün etrafında görüyorum. Maksudın nedir ey köylü? Yoksa, kralımıza suikast mi yapmak istiyorsun?” diye soran muhafıza, zaten hayal kırıklığına uğramış olan genç rüyasını olduğu gibi anlattı.

O hikâyesini bitirdiğinde muhafız müthiş bir kahkaha patlattı. Öyle kendinden geçercesine gülüyordu ki, genç neye uğradığını şaşırılmıştı. Askerin bu davranışına bir anlam veremiyordu.

Sonunda, muhafız kahkahalarına hakim olup doğru dürüst nefes alabilmeyi başardı ve gülme hıçkırıklarının arasında şunları söyleyebildi:

“Siz köylüler ne kadar safsınız ki, gördüğünüz rüyalara inanıyorsunuz. Ben de senin gibi rüyalarımı aldırış edecek olsaydım, şimdi tozlu topraklı yollarda, tepesi karla kaplı dağın üstündeki mavi boyalı bir eve gidiyor olurum. Günlerdir gördüğüm rüyaya bakılırsa, o evin bahçesindeki ağacın altında bir hazine gizliymiş.”

Köylü, askerin bahsettiği evin ve bahçenin kendisinininki olduğunu anlamıştı. Evine döndü. Ağacın altım kazdığında o hâzineyi buldu. Hazine hep kendi bahçesindeydi, ama onu önce uzaklarda araması gerekmişti.

APTAL KUŞ İLE AKILLI AVCI

Aptal bir kuş bir çayırılığa gitti. Orada bir avcı tu

zak kurmuş, tuzağın içine de birkaç buğday tanesi serpmiş, bir kenarda yaprakların, otların arasına gizlenerek avını bekliyordu.

Kuş gelip onun etrafında dolaşmaya başladı. Adamın böyle yapraklara sarınması tuhafına gitti.

“Sen kimsin? Neden böyle yeşiller giyindin? Niçin böyle تنها bir yerde bekliyorsun, vahşi hayvanlardan korkmuyor musun?” diye sordu.

“Ben bir zahidim. Dünyadan elimi, eteğimi çektim, böyle تنها bir yerde; otlarla yapraklarla beslenerek kanaat edip gidiyorum.” dedi.

Kuş adama birçok soru sordu, adam ona cevaplar verdi. Nihayet kuşçağız o buğday tanelerini gördü.

“Bunlar kimindir?” diye sordu.

Adam:

“Bunlar bana kimsesi olmayan bir yetimin emanetidir.” dedi.

Adam:

Kuş:

“Çok açım, müsaade edersen bunlardan yiyip karnımı doyurayım. Çünkü benim zaruretim var. Böyle durumlarda leş yemek bile mübah olur.” dedi.

Adam itiraz etti:

“Bu buğdayları bana, beni emin bildikleri için emanet ettiler. Yetim malı helâl olmaz.”

Kuş çok acıkmıştı:

“Ey zahit kişi izin ver de şu buğdayla kamımı doyurayım.” dedi. Adam yine itiraz etti:

“Zaruret hakkında bir fetva söyledin. Eğer gerçekten öyle değilse suçlu olursun. Hatta zaruretin bile olsa çekinmen, haramdan sakınman daha iyidir.” dedi.

Kuşun dayanmaya gücü kalmamıştı. Adamı dinlemeyip, büyük bir iştahla buğdaylara hücum etti. Yemeye başlayınca tuzağa yakalandı.

Kurtulmak için çırpınırken kendi kendine söyleniyordu:

“Sahtekârların, yalancılardan sözlerine kananın hâli böyle olur!”

Bunu duyan adam:

“Hayır öyle değil,” dedi. “Haksız yere yetim malını yiyen, gözlerini hırs bürümüşlerin hali budur.”

FAKİRİN HEDİYESİ

Zamamın birinde cömertliği dillere destan bir halife vardı. O kadar cömertti ki yaptığı bağış ve ihsanların haddi hesabı yoktu. Bu halifenin devrinde son derece fakir bir bedevî bir çölde karısıyla birlikte yaşıyordu. Bir gün karısı fakirlikten usanıp şikâyete başladı. Dünyayı adama zindan etti. Adam kadına diller döktü nasihatler etti, sabrın faziletlerini anlattı fakat nafîle kadın dinlemedi, sonunda da ağlayıp gözyaşı dökmeye başladı. Bunun üzerine adam dayanamadı.

“Ağlamayı bırak bir çare biliyorsan onu söyle,” dedi. Kadın fırsatını yakalamıştı biraz daha ağlayıp nazlandıktan sonra:

“Halifeye git, derdini anlat, o sana ihsanda bulunur, çünkü halife ihsanda nisan bulutunu geçmiştir fakir fukaranın ümit kapısıdır,” dedi.

Adam: “Yahu hatun iyi diyorsun da koskoca halifenin huzuruna eli boş varılır mı, benim götüreceğim bir hediyem yok ne götüreyim, o kutlu kişinin huzuruna nasıl varayım?” dedi.

Kadın:

“Sen halifeye bir testi yağmur suyu götür, çünkü tatlı su çok değerlidir. Halifenin suyu kim bilir nasıl acı ve içilmez bir sudur,” dedi.

Bu iş adamın da akıma yattı ertesi gün bir testi suyu alarak yollara düştü, günlerce gittikten sonra nihayet halifenin sarayına vardı.

Halifenin mihmandarları adamı karşılayıp güler yüzle tatlı sözler söyleyerek saraya aldılar.

Halifenin sarayı Dicle nehrinin kıyısındaydı. Adam testideki suyu halifeye sundu, sonra getirdiği o suyu öve öve bitiremedi.

Halife suyu teşekkür ederek aldı. Testiyi altınla doldurarak adama geri verdi. Adamlarına:

“Çöl yolu uzundur bu zavallı adamı Dicle yoluyla, gemiyle gönderin,” diye tembihledi.

Halifenin adamları bedeviyi gemiye bindirmek üzere Dicle'nin kenarına götürdüler. Bedevi gürül gürül akan tatlı sulu Dicle'yi görünce mahçup oldu. Halifenin bu ihsanı karşısında hayretler içinde kaldı.

BIYIKLARINI YAĞLAYAN ADAM

avallı adamcağızın biri bir kuyruk parçası buldu. Onunla her sabah bıyıklarım yağlar, sonra zenginlerin bulunduğu meclislere gider:

“Dostlar bugün bir toplantıda yağlı ve tatlı yemekler yedim,” der, yağlı bıyıkları bu işte şahit göstermek istercesine, eliyle sıvazlardı.

O böyle yaparken aç olan karnı, guruldar ve kendi diliyle adama beddua eder dururdu.

Günler geçtikçe adam bıyıklarını yağlayıp ortalıkta dolaştıkça, bütün organları âdeta isyan ediyordu.

Bir gün yine bir mecliste bıyıklarım sıvazlayıp yağlı yemekler yediğini anlatırken, evinde bir kedi o yağlı kuyruk parçasını alıp kaçtı.

Bütün aile efradı kedinin peşine düştüler, fakat kediyi yakalayamadılar.

Oğlu babamdan azar işitirim korkusuyla koşa koşa babasının yanına geldi.

Babası yine bir toplulukta yağlı yemekler yediğini anlatıyordu.

“Baba, senin her sabah bıyıklarım yağladığın kuyruk parçasını bir kedi kapıp kaçtı. Peşine düştük yakalayamadık.”

Adam birden şaşırды, neye uğradığını anlayamadı. Etrafındakiler önce gülüştüler, sonra adama acıyıp karnını doyurdular...

Bunun üzerine adam kibirlenmeyi bırakıp, doğru olmayı seçti.

TOKAT ATMAK UCUZ OLUNCA

Zayıf ve hastalıktan perişan bir hâle gelmiş zavallı bir adam doktora gitti. Doktor onu muayene etti. Kalbini dinledi, nabzını tuttu. Baktı ki adamın işi bitmiş, çok az bir ömrü kalmış o zaman ona:

“Sana ne ilaç ne de pehriz gerekmez.” dedi. “Senin bir şeyin yok, içinden ne geliyorsa yap, eğer böyle davranırsan kısa zamanda eski hâline gelirsin.”

Bu sözleri duyan adam sevinerek hekimin yanından ayrıldı. Kendi kendine:

“Varıp ırmak kıyısında dolaşayım, içim açılsın biraz ferahlayayım,” dedi. Yürüyerek ırmak kenarına geldi. O sırada bir sofî abdest alıyordu. Adamın içinden sofinin ensesine bir tokat patlatmak geldi. Doktorun sözlerini hatırladı.

Doktor ne demişti.

“İçinden geleni yaparsan kısa zamanda kendini daha iyi hissedersin.”

Doktorun söylediklerim hatırlayınca sofıye yaklaşarak ensesine hatırı sayılır bir tokat indirdi. Sofi önce neye uğradığını anlayamadı. Şaşkınlığı geçince adamı tu tarak sürükleye sürükleye kadının huzuruna götürdü. Derdini anlattı, şikâyetçi olduğunu söyledi. Kadı zayıf adamın hâline acıdı. Ona başka bir ceza vermek istemedi.

“Yanında paran var mı?” diye sordu.

Zayıf adam:

“Evet altı kuruşum var,” deyince

Kadı:

“Ceza olarak onun üç kuruşunu sofıye ver,” diyerek bu davadaki hükmünü belirtti. Zayıf adam parayı çıkarırken baktı ki kadının ensesi daha hoş, sofininkinden daha güzel o zaman içinden kadının ensesine de bir tokat atmak geldi. Kadının kulağına birşey söyleyecekmiş gibi yanına yaklaştı ve ensesine hatırı sayılır bir tokat indirdi, sonra cebinden çıkardığı altı kuruşu kadının önüne bırakarak:

“İkiniz bunları bölüşün ben gidiyorum,” dedi.

YOKSULUN ŞANSI

ebriz’de Bedrettin Ömer adında son derece cömert bir zengin vardı. Öyle kerem sahibi biriydi ki cömertlikteki şöhreti yaşadığı Tebriz’in sınırlarını aşmış komşu şehirlere yayılmıştı.

Komşu şehirlerin birinde bulunan bir yoksul, Bedrettin Ömer’in şöhretini duyunca onun cömertliğine güvenerek borçlanmaya, önüne gelenden borç almaya başladı.

Kendi kendine: “Tebriz’e gider Bedrettin Ömer’in huzuruna çıkar ihsanına nail olur, borçlarımı öderim,” diye düşünüyordu. Yoksul bir ümitle bir hayli borçlandıktan sonra Tebriz’in yolunu tuttu.

Hani derler ya: “Yoksulun şansı olsa yoksul olmaz,” diye. Adam Tebriz’e varınca Bedrettin Ömer’in öldüğünü gördü. O yoldayken Bedrettin Ömer ölmüştü.

Fakir adam günlerce ağlayıp üzüldü neticede Bedrettin Ömer’in mezarına gidip kapandı.

“Ey kerem sahibi sana güvenerek borçlandım. Ben şimdi ne yapacağım,” diye feryada başladı.

O gece Bedrettin Ömer’in vekili rüyasında Bedrettin Ömer’i gördü. Bedrettin Ömer ona: “Bir yoksul bana güvenerek borçlandı. Ben onun borcuna karşılık olabilecek parayı felan yere sakladım. O parayı oradan çıkar adama ver,” dedi.

Vekil uyanınca hemen o parayı olduğu yerden çıkararak götürüp mezarın başında bulunan yoksula verdi.

PADIŞAHIN İSTEĞİ

Muhammed Alp Uluğ Harzemşah, tamamiyle mahvolmuş Sebzvarlılarla savaşa gitmişti. Askerine hücum emri verdi. Ordusu düşmanı bozdu. Şehirliler huzura gelip secde ederek aman dilediler.

“Ey büyük sultan canımızı bağışla sana vergi verelim, emirlerini dinleyip kul, kölen olalım,” dediler. Padişah:

“Ne altınınızı istiyorum ne gümüşünüzü eğer bana şehrinizde bulunan bir Ebubekir’i getirmezseniz, şehrinizi yerle bir ederim,” dedi.

Halk feryat edip:

“Ne istersen iste fakat bu şehirde Ebubekir diye birini isteme,” dediler.

Padişah sinirlenerek:

“Bre mecusiler, eğer bir Ebubekir bulup getirmezseniz hiçbir şey sizi kurtarmaz, boşuna uğraşmayın,” dedi.

Bunu duyan şehirli, her köşeye, her bucağa haber gönderdiler. Herkes Ebubekir isimli birini arıyordu. Böylece üç gün üç gece aradılar nihayet yıkık bir viranede, bir Ebubekir bulabildiler.

Bu hasta ve zavallı adam bir yolcuymuştu. Hastalanmış bu viraneye sığınmıştı, bir köşede yatıp kalmıştı. Onu görünce:

“Çabuk, dediler, padişah seni istiyor. Senin yüzünden bütün şehir viran olmaktan kurtulacak, kalk seni padişaha götürüreceğiz yürü,” dediler.

Zavallı adam yattığı yerden cevap verdi.

“Eğer kalkıp yürümeye mecalim olsaydı yoluma devam eder, sevdiklerime bir an önce yetişirdim,” dedi.

Bir sedye bulup getirdiler hasta adamı koyup padişaha götürdüler.

SALİH KİŞİNİN ÇOCUKLARI

Darvan Yemen’de bir yerin adıdır. Burası Sana’ya yakın bir yerdir. Büyük bir çölün kenarında kurulmuş olan bu kasabada salih bir kimsenin bir bağı vardı. Bu salih kişi bağdaki mahsulü toplayacağı zaman fakir fukarayı çağırır onlara hakkını verir, gönüllerini alırdı. Bundan dolayı da Cenab-ı Allah (c.c.) o kuluna bol mahsul ihsan ederdi.

O salih kimse ne kadar cömert idiyse çocukları da o derecede cimriydi. Onun ölümü üzerine o yıl çocukları hiç kimseye bir şey vermemek üzere anlaşılardı. Ertesi gün sabah erkenden kalkıp mahsulü toplayacak, hiçbir fakiri bağa sokmayacaklardı.

İçlerinden birisi her ne kadar onları uyarmaya çalışarak:

"Yapmayın sizin bu yaptığınız doğru değil babamızın yaptığını devam ettirelim," dediyse de dinlemedi.

Onlar geceleyin uyurken Allah'tan afet indi o bağın tamamını yakıp kavurdu. Bağ kapkara kesildi.

Sabahleyin erkenden kalkıp birbirlerini uyandırıp bağa geldiklerinde gözlerine inanamadılar. Bu manzara karşısında şaşırıp kaldılar.

Yaptıklarının kötülüğünü anlayıp:

"Ey Rabbimiz seni tespih ve tenzih ederiz biz gerçekten büyük bir kötülük işledik," dediler. Birbirlerini kınayıp tövbe ederek Allah'a (c.c.) sığındılar.

BEDEN VE RUH

Beden ile ruh aralarında konuşuyorlardı. Beden güzelliğine ve parlaklığına mağrur olarak ruha dedi ki:

"Ben senden daha değerliyim; bak herkes bana ilgi gösteriyor ve beni seviyor."

Ruh ise, kendi letâfetini gizlemiş olduğu halde o bedene dedi ki:

"Hey süprütülük! Sen kim oluyorsun? Ben senden çıkayım da o zaman görürsün. Seni sevenler sana mezar kazarlar. İki gün bile seni saklamaz, böcek ve karıncalara gıda olman için seni toprağa gömerler."

¥

BUZLAR ERİYİNCE

Bağdat'ta Ağustos sıcaklığı ortalaması yakıp kavurmaktaydı. Herkes, serinleyeceği gölge bir yer, ferahlatacak bir rüzgâr arıyordu. Çarşı-pazar kurulmuş,

alışveriş başlamıştı.

Bu arada bir adam, yüksek dağların mağaralarından getirdiği buzları satıyordu. Buz kalıpları eriyip ziyan olmadan bir an önce onları satmalıydı. Gel gör ki, ekonomik durgunluk sebebiyle fazla buz satılmıyordu.

Öğle sıcağı bastırınca buzlar yavaş yavaş erimeye başladı. “Mal canın yongasıdır!” ya; tek sermayesi olan buzlarının gözü önünde eridiğini görmek, adamın içini de eritiyordu.

Erimenin hızlanmasıyla içi yanan adam şöyle bağırmağa başladı: “Sermayesi sürekli tükenen bu fakirden buz alan yok mu?”

O sırada talebeleriyle oradan geçmekte olan büyük veli Cüneyd-i Bağdadî bu sözleri duyunca birden durdu ve olduğu yere çöktü. Başım ellerinin arasına aldı. Talebeler telaşlandılar ve “Ne oldu hocam?” diye sordular,

Cüneyd-i Bağdadî, “Şu adamın söylediklerine dikkat edin!” diyerek, buz satıcısının tarafına baktı. Adam, içinin yandığı sesinden belli olacak şekilde sürekli bağırıyordu: “Sermayesi tükenen buzcudan alışveriş yapan yok mu?”

Büyük veli, o durumun, “Fırsat eğitimi” için iyi bir vesile olduğunu düşünerek şunları söyledi talebelerine:

“Bu sözler beni sarstı. Eriyenin sadece buzlar değil, aynı zamanda ömrüm olduğunu farkettim. Sıcak, adamın maddî sermayesi olan buzları eritip tükettiği gibi, zaman da asıl sermayemiz olan ömrümüzü tüketiyor. Saniye saniye, dakika dakika ömür buzumuz eriyor, hissedebiliyor musunuz? Sahip olduğunuz en değerli sermaye Ömürdür. Onun ne kadarını Allah’a satabilsek yani Onun yolunda değerlendiresek elimizde o kâr kalacak. Gerisi, satılmadan eriyip toprağa damlayan buzlar gibi boşu boşuna ziyan olup gidecek. Ayrıca bizden de

hesabı sorulacak. Bunun unutmamalıyız. Adamın buzlaının erimesine olduğu ka-dar, ömürlerinin boşa tükenmesine karşı içi sızlamayanlara yazıklar olsun...”

Talebeler ayak üstü unutamayacakları iyi bir ders almış, çok etkilenmişlerdi. Düşüne düşünce yollarına devam ettiler.

HELVACI ÇOCUK

Cömertliğiyle tanınmış bir şeyh vardı bir zamanlar. Bu yüzden bir türlü borçtan kurtulmazdı.

Şeyh yıllarca bulduğunu dağıttı, bundan dolayı da borcu artıkça arttı. Sonunda borcunun tamamı dörtyüz dinara yükseldi. O zamanlar dört yüz dinar çok yüksek bir meblağ idi.

Bir gün şeyh hastalandı. Hastalığı ağırdı. Öleceğini anlayan alacaklıları şeyhin başına toplandılar. Şeyhe kötü kötü bakıyor, onun hakkında kötü şeyler düşünüyorlardı.

O sırada helva satan bir çocuk sokaktan geçiyordu. Şeyh hizmetçisine:

“Git şu çocuktan helvanın tamamım al da bu alacaklılar yesin, hiç olmazsa bir süreliğine gönülleri hoş olsun,” dedi.

Hizmetçi dışarı çıkıp helvacı çocuğu çağırdı. Helvanın tamamını yarım dinara satın alıp şeyhin borçlularına ikram etti. Borçlular helvayı yiyip bitirdiler. Helvacı çocuk boş tepsiyi ve ücretini istedi. Ölmek üzere olan şeyh:

“Ben zavallı ve ölmek üzere olan biriyim, ben de para ne gezer?..” dedi.

Bunu duyan helvacı çocuk ağlayıp inlemeye başladı. Alacaklıların buna iyice canları sıkıldı ve ileri geri söylenmeye başladılar. Çocuk taa ikinci vaktine kadar ağlayıp durdu.

Şeyh bu arada gözlerini yummuş çocuğa hiç bakmıyordu.

İkinci vaktinde bir hizmetçi elinde bir tabakla içeriye girip, tabağı şeyhin önüne koydu. Şeyh, hizmetçisine tabağı alacaklılarına vermesini söyledi. Hizmetçi de söyleneni yaptı, tabağı alacaklıların önüne koydu. Tabağın örtüsünü açtıklarında herkes hayretler içinde kaldı. Zira tabakta şeyhin borcu olan, dört yüz dinar vardı. Tabağın kenarında da beze sarılı yarım dinar vardı. O yarım dinar da helvacı çocuğundu.

Bu duruma şaşırarak alacaklılar, utandılar. Şeyh hakkındaki kötü sözlerine ve yanlış zanlarından dolayı pişman olup şeyhin ellerine sarıldılar.

“Ey ulu kişi bu işin sırrı, hikmeti nedir anlat bize,” dediler.

Bunun üzerine şeyh:

“Ey insanlar bunun sırrı şudur. Ben bunu Allah'tan diledim. Cenabı Hakk bana doğru yolu gösterdi. O paranın gelmesi çocuğun ağlamasına bağlı idi. Helvacı çocuk ağlamasaydı rahmet denizi coşmazdı,” dedi.

Deküki adında bir derviş vardı bir zamanlar. Derviş sürekli köyden köye, kasabadan kasabaya dolaşır, hiç bir yerde üç günden fazla kalmazdı.

Deküki'nin bu durumunu merak eden biri:

“Neden bir yerde üç günden fazla kalmıyorsun?” diye sordu. Derviş Deküki gülerken cevap verdi:

“Eğer üç günden fazla bir yerde kalırsam gönlümün oraya alışacağından korkuyorum,” dedi.

DERVİŞ DEKÜKİ

ÇİLELİ ZORLUĞUN MÜKAFATI

Bir zamanlar bir kadın vardı. Her yıl bir çocuk doğururdu. Fakat çocukları altı aydan fazla yaşamazdı. Üç-dört veya beş aylık olunca ölüp giderdi. Sürekli çocuklarını kaybeden bu kadın, bunun üzerine ağlayıp dua etmeye başladı. »

“Allah’ım!” dedi. “Bu çocuklar bana dokuz ay yük oluyorlar. Peşinden üç-dört ay sevindiriyorlar. Bana verdiğin nimet ebed kuşağından da tez geçip gidiyor.”

Kadın bununla da yetinmedi kendisine dua etmeleri için Allah’ın veli kullarına gidip dua talebinde bulundu.

Bu kadının ölen çocuklarının sayısı yirmiye ulaşmış, canı da iyice yanmıştı. Bir gece rüyasında cenneti ve oradaki sayısız nimetleri, köşkleri gördü. Kendisine; “Bu nimet; acılara katlanan, büyük ıstırablara tahamül edenin, Hak sevgisi uğruna her şeyini feda edenindir,” dendi. “Sen ibadetinde ve Rabbine sığınmada tembellik ettin. Ancak buna karşılık Rabbin sana o musibetleri verdi.”

Kadın; “Ya Rabbi!” dedi. “Madem öyle o halde yıllarca bana bu tarzda musibetler ver, hatta Senin uğruna canımı al, kanımı dök!” dedi.

Gördüğü köşklere birinin üzerinde kendi adı yazılıydı. Kadın bütün bu güzellikler karşısında mest olup kendinden geçti. Adı yazılı kapıdan içeriye girince, bütün çocuklarının orada olduğunu görerek Allah’a şükretti.

ŞEYH VE MÜRİD

Mürid, görmeden bağlandığı şeyhini görmek için can atıyordu. Nihayet bir fırsatını bulup hazırlandı ve şeyhin köyüne doğru yola çıktı.

Üç günlük zahmetli bir yolculuktan sonra şeyhinin köyüne vardı.

Evi öğrendi ve avluya geldiğinde önce hasretle eğildi, toprağı öptü; sonra da kalbi çarpa çarpa kapıyı çaldı.

Asık suratlı bir kadın kapıyı açtı ve
“Ne istiyorsun?” diye sertçe sordu.

Mürid,

“Efendi Hazretlerini ziyarete gelmiştim. Üç gündür
bu anm özlemiyle yollardayım. Ne olur lütfedip beni
kabul ederler mi?” dedi.

Şeyhin kansı kızgın bir şekilde,

“Efendin evde yok. O bunaktan ne umuyorsunuz da
geliyorsunuz, bilmem. Bu kadar yol onu görmek için te
pilir mi? Zındığın teki o. Çektiğin zahmete yazık../' dedi.

Ve daha bir sürü sövüp sayarak kapıyı müridin yüzüne
çarptı.

Mürid, neye uğradığını şaşırıldı. Tepesinden buz gibi
bir su dökülmüşçesine, donakalmış bir vaziyette bekledi
bir süre. Bütün ümitleri, hayalleri alt üst oldu. Sonra da
bozguna uğramış bir halde başı önde döndü, şeyhinin
kapısından.

Yolda rastladığı bir ihtiyara şeyhinden söz etti ve
nerede olabileceğini sordu. O da şeyhinin ormana odun
getirmeye gittiğini ve o saatlerde dönmek üzere olduğunu
söyleyip yolu gösterdi. Mürid ormanın yolunu tuttu. Hem
gitti, hem düşündü:

“Şeyhim böyle bir kadınla nasıl beraber duruyor?”

Nihayet orman yolunda, gerçekten Allah'ın veli bir
kulu olan şeyhini gördü. Hem de odunları bir arslana
yüklemiş, kendisi de üstüne oturmuş gelirken.
Hayretinden ağzı açık kaldı. Ne söyleyeceğini bilemedi.

Şeyh, müridinin karşılaştığı durumu tahmin etmiş ve
sarsılan güvenini tamir etmek için ona bu kerameti
göstermişti. Ayrıca şeyh, herkese ders olacak şu sözleri
söyledi müridine:

“Ey oğlum! Ben sabredip o kadının yükünü çekmeydim, bu erkek arslan beni üzerinde taşıyıp yükümü çeker miydi?”

Mürid, biraz önceki düşüncelerinden dolayı mahcubiyet duydu ve yüzü kızardı. “Âlimlerin yanında dilini, mürşitlerin yanında da kalbini kontrol altında tut” sözünün ne kadar doğru bir söz olduğu geldi akıma.

Ve kerametine şahit olduğu mürşidinden feyz almış ve teslimiyeti artmış bir şekilde memleketine dönen mürid, o günden sonra kendi hanımının huysuzluklarına karşı daha sabırlı olacağına dair kendi kendine söz verdi.

İŞİNİ BİLEN MANAV

Hırsızın biri bir manavdan turp çaldı. Bunu gören manav: “Sen ne yapıyorsun be adam?..” diye bağırdı.

Hırsız kendinden emin bir şekilde karşılık verdi:

“Ne bağıryorsun, bu Allah’ın takdiridir.”

Bunu duyan manav, iki üç tane okkalı yumruk attı. Adam yere serildi.

“Koy turpları yerinel!..” dedi adam. “Bu da Allah’ın takdiridir.”

KABE YOLCUSU

Allah’ın veli kullarından Bayezid-i Bestamî, gençlik yıllarında hacca giderken fakir bir Allah dostu ile karşılaştı. Selâmlaşmadan sonra aralarında şöyle bir konuşma geçti;

Fakir;

“Nereye gidiyorsun?”

Bayezid;

“Kâbe’ye.”

Fakir:

“Bu yolculuk için ne kadar para biriktirdin?”

Bayezid:

“200 gümüş dirhem.”

Fakir:

“Etrafımda yedi defa tavaf et; o 200 dirhemi de benim önüme bırakıp geri dön.”

Bayezid:

“Neden?”

Fakir:

“Allah, Hz. İbrahim'e Kâbe'yi yaptırdığından beri onun içine girmedi; fakat beni yarattığından beri benim gönül evime Ondan başkası girmiş değildir.”

Fakir Allah dostunun bu sözleri, Bayezid-i Bestamî'yi düşündürdü ve çok etkiledi. Sonuçta onun dediğini yaptı ve huzurundan, büyük bir olgunluk elde etmiş olarak ayrıldı, memleketine döndü.

f

GERÇEK DOSTUN ÖLÜMÜ

Bir zamanlar, hemen her konuda derin bilgisi bulunan ve sözleriyle herkesi kendisine hayran bırakan bir âlim yaşardı. Yaşadığı toplulukta herkes, o ne söylerse onaylar, kimse ona karşı çıkamazdı.

Bir kişi hariç. İshak ismindeki bu adam, âlimin yorumlarıyla ters düşmekten çekinmez ve yanlış gördüğü noktaları cesurca dile getirirdi.

Âlimin etrafındaki toplulukta bulunan herkes, İshak'm bu çıkışlarından rahatsız olur, ama ellerinden de bir şey gelmezdi.

Bir gün İshak öldü. Cenaze merasimi sırasında, insanlar âlimin son derece üzgün olduğunu fark etti.

“Neden bu kadar üzülünüz?” diye sordu birisi. “O neredeyse her söylediğinizi eleştirirdi.”

“Şu anda cennete doğru kanat çırpın arkadaşım için üzülüyorum” diye cevap verdi âlim. “Kendim için üzülüyorum. Herkes beni hayran hayran dinlerken, o mertçe hatalarımı yüzüme vuruyor ve beni kendimi geliştirmeye zorluyordu. Şimdi yanımda o yokken gelişmemekten korkuyor ve üzülüyorum.”

BEN Mİ, SEN Mİ?...

Birbirlerine kırılan iki arkadaşın biri, uzun bir aradan sonra diğer arkadaşının kapısını çaldı.

“Kim o ?...” Diye seslendi içeriden arkadaşı.

“Benim,” dedi kapıyı çalan.

“Burada ikimize birlikte yer yok,” diye cevap geldi.

Aradan uzunca bir zaman geçtikten sonra yeni bir umutla tekrar çaldı kapısını arkadaşının..

“Kim o ?...” diye sordu içerideki.

“Sen'im,” dedi kapıyı çalan arkadaş.

Ardına kadar açıldı kapı.

MUHAFIZIN CEVABI

Bir kervanın muhafızı uyumuştı. Haramiler gelerek kervanda ne var ne yok alıp götürdüler. Sabahleyin kervandakiler uyandılar. Mallarının, develerinin yerlerinde yeller esiyordu.

Muhafızın başına üşüştüler:

“Mallarımız, develerimiz nerede söyle bakalım, hesap ver!” dediler.

Muhafız çaresiz bir şekilde:

“Gece hırsızlar geldi ne var ne yok her şeyi alıp götürdüler,” dedi.

Kervandakiler kızarak:

“Bre herif, bre boynu kopasıcı, sen ne yaptın?” dediler.

Muhafız:

“Ben ne yapabilirdim. Bir tek kişiyim onlar bir alay silâhli adamdı,” dedi.

Kervandakiler:

“Madem onlar çoktu, madem başa çıkamayacaktın bari bağırıp çağırarak bizi uyandırsaydın,” dediler.

Muhafız:

“Bağırarak istedim ama bana kılıç göstererek; “sus yoksa canından olursun, seni öldürürüz,” dediler. Ben de korktum, korkumdan soluk bile alamadım. Eğer isterseniz şimdi dilediğiniz kadar bağırayım,” dedi.

uşlar yüksekte uçarken gölgeleri de yerde uçar görünür. Budala avcı, başını kaldırıp havada uçan kuşları görmediğinden, yerdeki gölgeleri gerçek zannediyor ve onları avlamak için ok atıp duruyordu.

Nihayet gölgelerin peşinde koşmaktan ve ok atmaktan yoruldu. Ok torbası boşaldığı halde bir kuş bile avlayama-

Gün sona ermiş, oklar boşa gitmişti. Eve eli boş dönerken üzüntü içindeydi. Bütün emekleri ziyan olmuştu.

KUŞUN GÖLGESİNİ VURAN AVCI
dı.

«şgfŞf

EYAZIN SIRRI

azneli Sultan Mahmud'un has kölesi Eyaz sara ya geldiği ilk gün, üstünde olan postuyla çarığını bir odaya asmış, o günleri unutmamak için onları orada tutuyordu. Odanın kapısına bir kilit vurmuştu, kimseleri oraya sokmuyordu. Eyaz her gün bu odaya gelir, orada oturur ve kendi kendine: “Boşuna büyüklük taslamaya kalkışma işte çarığın işte postun,” derdi.

Düşmanları, onun padişaha olan yakınlığını kıskananlar, Eyaz'm bu odada bir hazine sakladığını, altın ve gümüş torbaları biriktirdiğini sanarak onu gözden düşürmek için Sultan Mahmud'a şikâyetinde bulundular:

“Sen bu kadar değer veriyor, bu kadar ihstanda bulunuyorsun, o ise senden çaldığı altınları ve gümüşleri bir odaya kitlemiş oraya kimseyi sokmuyor,” dediler.

Padişah bunu söyleyenlere:

“Gece yarısından sonra o odanın kilidini açarak içeriye girin, oradaki altınları, gümüş ve mücevherleri size bağışladım. Fakat neler gördüğünüzü gelip bana anla tacaksınız,” dedi.

Adamlar sevinerek padişahın huzurundan ayrıldılar. Sabırsızlıkla beklemeye başladılar. Gece yarısı olunca da kapının kilidini kırarak odaya daldılar. Fakat o ne? Odada bir çift çarıktan ve eski bir posttan başka bir şey yoktu. Belki yere gömmüştür altınları diye odanın içini kazmaya başladılar. Fakat yine de bir şey bulamayıp yaptıklarından ve söylediklerinden pişman olarak Sultan Mahmud'un huzuruna varıp gördüklerini olduğu gibi anlattılar.

EYAZIN YAPTIKLARI

Bir gün beyleri Sultan Mahmud'a:

“Eyaz denilen bu kölenin ne marifeti var ki sen ona otuz kişinin maaşı kadar maaş ödüyorsun?” dediler.

Sultan Mahmut bu soruya o anda karşılık vermedi. Birkaç gün sonra beylerini alarak ava çıktı. Giderlerken bir kervanın gitmekte olduğunu gördüler.

Sultan Mahmut Beylerden birine:

“Git sor, bakalım bu kervan nereden geliyor?” dedi.

Bey atını sürerek gitti, birkaç dakika içinde geriye döndü.

“Efendim kervan Rey şehrinden geliyor,” dedi. Sultan Mahmut:

“Peki nereye gidiyormuş?” diye sorunca bey susup kaldı.

Bunun üzerine Sultan Mahmud başka birini gönderdi. O da gidip geldi.

“Efendim, Yemen’e gidiyormuş,” dedi.

Padişah:

“Yükü neymiş?” deyince o da sustu kaldı.

Bu defa padişah başka bir beye:

“Sen de git yükünü öğren!” dedi.

Bey gitti geldi;

“Her cins mal var fakat çoğu Rey kaseleri,” dedi.

Padişah:

“Peki kervan Rey’den ne zaman çıkmış?” diye sorunca bey susup kaldı cevap veremedi.

Padişah böylece tam otuz beyi gönderdi otuzu da istenen bilgileri tam olarak getiremediler.

Padişah son olarak Eyaz’ı çağırdı.

“Eyaz, dedi. Git bak bakalım şu kervan nereden geliyor.” dedi.

Eyaz saygıyla padişahın huzurunda eğilerek konuşmaya başladı:

“Efendim, kervan görünür görünmez sizin merak ederek soracağınızı tahmin ettiğimden gidip gerekenleri öğrendim. Kervan Rey’den geliyor Yem en’e gidiyor, yükü şudur, şu kadar at, şu kadar deve, şu kadar katırdan oluşuyor. Kervanda şu kadar insan var, onlardan şu kadar silâhlı,” diye başlayarak kervan hakkındaki en küçük malumata varıncaya kadar anlattı. Bütün bunları beyler ağzı açık dinliyorlardı.

Böylece Eyaz tek başına otuz beyin edinemediği bilgiyi edinmiş, başaramadığı işi başarmıştı.

Padişah beylerine döndü:

“Sadık kölem Eyaz’a neden otuz kişinin ücretine denk ücret verdiğimi anladınız mı? Görüyorsunuz ki bu bile onun hizmetine karşılık az geliyor,” dedi.

Böylece Eyaz’ı çekemeyerek aleyhinde konuşan beyler utandılar, yaptıklarına pişman oldular.

EMİRİN GÜCÜ

Gazneli Mahmut birgün divana gittiğinde bütün memleket eşrafının orada toplanmış olduğunu gördü. Beylerinin ve vezirlerinin sadakat derecesini anlamak istedi. Bunun için cebinden çıkardığı mücevherleri önce vezirine uzatarak sordu:

“Bu nasıl bir mücevher vezir, değeri ne olabilir?”

Vezir, mücevheri evirip çevirdikten sonra,

“Bu çok kıymetli bir mücevherdir Sultanım. Bir sandık dolusu altın eder” dedi.

Padişah,

“Bu mücevheri kır" diye emretti.

Vezir,

“Efendim,” dedi. “Bunu nasıl yapabilirim. Ben sizin iyiliğinizi isteyen bir kişiyim. Size kötülük yapamam.”

Padişah,

“Berhüdar ol” dedi ve vezirini takdir edip ona armağanlar verdi.

Sonra beylerden birine mücevheri gösterip,

“Bunun bir müşterisi çıksa ne kadar eder?” diye sordu. Bey:

“Bu şimdiye kadar benzerini görmediğim çok değerli bir mücevherdir. Hiç kimsenin zenginliği bunu satın almaya yetmez” dedi.

Padişah:

“Bu mücevheri yere çalıp kırmam emrediyorum” dedi.

Bey:

“Sultanım, yazık olur. Bu mücevher sizin hâzinenize lâyıktır, orada kalsın” cevabını verdi.

Padişah, beyin bu cevabını da beğendi ve ona da çok değerli hediyeler verdi.

Daha sonra aynı denemeyi başka beyler ve vezirler üzerinde de yaptı. Onlar da benzer şeyler söyleyip hediyelerini aldılar.

Böylece birçok kişiyi sınavan padişah, sonunda sadık bendesi Eyaz'ı çağırды ve mücevheri vererek değerini sordu.

Eyaz:

“Sultanım bu mücevheri ben de ilk görüyorum ve beylerimin ve vezirlerimin söylediklerinden de daha değerliye benziyor” dedi.

Padişah,

“Eyaz, onu kır” dedi.

Eyaz hiç tereddüt etmeden mücevheri yere çarpıp param parça etti.

Oradakiler hep beraber iç çektiler ve “Ne yaptın Eyaz? Böyle değerli bir mücevheri nasıl kırdın, nasıl kıydın ona?” dediler.

Eyaz onların şaşkın şaşkın sordukları bu soruya gayet sakin şöyle cevap verdi:

“Evet bu mücevher çok değerliydi. Ama Padişahın emri daha da değerlidir. Onu kırmaktansa, bu mücevheri kırdım.”

Bu cevaptan son derece memnun olan Sultan Mahmud:

“Sadakat sınavını Eyaz kazandı ve en büyük hediyeyi de o haketti” dedi.

GÜL KOKUSUNA DAYANAMAYAN ADAM

İri yarı bir adam bir gün güzel koku satanların pazarına gelince aklı başından gitti yere yıkılıp bayıldı, yol ortasına bir ölü gibi yığıldı kaldı.

Bunu gören halk başına üşüştü.

Başına toplananlardan kimi kalbini yokluyor, kimi yüzüne gül suyu döküp duruyordu.

Bilmiyorlardı ki adamcağız gül kokusundan bayılmış.

Kimi bileklerini, başını ovuyor kimi öd ağacına şeker karıştırarak tütsü yapıyor, bir başkası elbiselerini çıkarıp üstünü hafifletiyordu.

Birisi nabzını yokluyor, öbürü ağzını kokluyor-şarap mı içti, esrar mı çekti, afyon mu yuttu, anlamaya çalışıyordu.

Bir türlü adamın neden bayıldığını anlamıyan halk şaşırıp kaldı.

Son çare olarak akrabalarına haber vermeye karar verdiler. O bayılan kişinin akıllı ve anlayışlı bir kardeşi vardı. Bu haberi alır almaz yanma biraz köpek pisiği alarak koşup geldi. Çünkü kardeşi köpek bakıcısıydı köpek pisiği kokusuna alışmıştı. Gül kokusu duyunca bu yüzden bayılmıştı. Kardeşinin yanma varınca, o akıllı kişi, kimse anlamasın diye önce halkı dağıttı, sonra ağzını kulağına götürerek okuyormuş gibi yaptı, bu arada gizlice köpek pisiğim burnuna götürerek koklattı, koklatır koklatmaz adam ayılarak kendine gelmeye başladı.

Halk şaşırıldı:

“Bu ne büyük bir efsun bir sihir,” dediler.

HA GAYRET!

Adamın biri bir yere misafir oldu. Ev sahibi misafirini tanımak için sordu soruşturdu.

“Oğul, dedi. Kaç yaşındasın söyle bakalım?”

Misafir şöyle cevap verdi:

“On sekiz, on yedi yahut da on beş.”

Bunu duyan ev sahibi:

“Ha gayret, dedi. Biraz daha geri gidersen henüz doğmamış olacaksın.”

HİNDİSTAN'DAKİ YAŞAM AĞACI

]Bir gün ülkenin birindeki bir bilgin hikâye yoluyla:

“Hindistan'da bir ağaç var, meyvesini yiyen ne ihtiyarlar, ne de ölür,” der.

Bunu duyan padişah bu söylenenin doğru olduğunu sanarak o ağaca aşık olur. Bu ağacı bulmak ve meyvesini getirmek üzere en güvendiği, değerli bir adamını oraya gönderir.

Adamcağız yıllarca Hindistan'da o ağacı arayıp durur. Bulmak için şehir şehir, kasaba kasaba, köy köy dolaşır, durur. Kime sorarsa kendisini alaya alırlar, kimi güler geçer, kimi adamı deli sanır.

Uzun yıllar aradıktan, diyar diyar gezdikten sonra nihayet bütün ümitleri tükenir memleketine geri dönmeye karar verir.

Geri dönerken memleketin birinde Allah (c.c.) dostu yüce bir şeyhin olduğunu duyar ve onun dergâhına gider.

Ağlayarak şeyhin huzuruna varır.

Şeyh derdini sorunca, adam olanı biteni anlatır. Yıllar yılı aradığı ağacın özelliklerini sayıp döker. Sonuna kadar adamı dinleyen Şeyh gülümseyerek:

“Ey saf insan bu bahsettiğin ağaç, ilim sahibindeki ilimdir. Sen surete kapılıp yolunu kaybetmişsin, manayı elde bıraktığın için onu bulamamışsın.

Hulâsa o öyle bir şeydir ki yüz binlerce eseri vardır. En aşağı derecedeki insana bile ebedi bir hayat bağışlar,” der.

¥

UYANIK HIRSIZ

damin birinin bir koçu vardı boynuna bir İp bağlamış ardından çekip götürüyordu. Bir hırsız gelerek ipi kesip koçu götürdü.

Adam bunu fark edince bağırarak sağa sola koşmaya başladı. Bu sırada hırsız bir kuyunun başında durmuş:

“Eyvahlar olsun! Eyvahlar olsun!” diye bağırıyordu. Adam hırsızın yanına gelince merak etti.

“Neden bağırıyorsun, ne oldu?” diye sordu.

Hırsız:

“Kuyuya atın torbası düştü, eğer inip çıkarabilirsen gönül rahatlığıyla sana beşte birini verebilirim. Böylece yüz altının beşte biri senin olur. Adam bu teklif karşısında hiç tereddüt etmeden soyunarak elbiselerini hırsıza teslim etti kuyuya indi. Hırsız böylece elbiseleri de alıp kaçtı.

Adam koçu bulmak hevesiyle yanıp tutuşurken elbiseden de olarak çıplak kaldı.

HIRSIZ DERVİŞ Mİ?

Bir gemide bir kese altın kayboldu. Herkesi aradılar. Bu sırada derviş bir kenarda uyuyordu. Birisi uyuyan derviş göstererek:

“Bu uyuyan yoksulu da arayalım,” dedi. Bunun üzerine parası kaybolan hemen dervişin yanına giderek onu uyandırdı:

“Bu gemide bir kese altın kayboldu herkesi aradık çabuk soyun seni de arayalım, belki parayı sen çalmışsındır,” dedi.

Bunu duyan dervişin gönlü daraldı:

“Yarabbi bu zavallı kulunu töhmet altına alıyorlar yardımını ulaştır,” diye niyaz etti.

Dervişin duası biter bitmez denizin her yanından yüzlerce balık baş çıkardı. Her birinin ağzında emsalsiz ve paha biçilmez bir inci duruyordu. Derviş balıkların ağzından birkaç inciyi alıp gemiye fırlattıktan sonra yürüdü gitti.

AZİMLİ HOCA

Fakihlerin günüydü. Bir hoca hırsıyla geldi. Feryat edip ağladı, bin bir mazaret sıraladı. Sızlandı, fakat padişaha tesir etmedi. Hiçbir ihsan alamadı.

Aynı hoca ertesi gün ayağını eski çapullarla sardı. Kötürümler arasına karıştı, ayağının sağma soluna tahtalar bağladı, böylece ayağının kırık hâlini perişan göstermek istedi.

Padişah onu görünce tanıdı, yine hiçbir şey vermedi.

Daha sonraki gün hoca yüzünü bir keçe parçasıyla örttü, fakat padişah yine onu tanıdı, yine hiçbir şey vermedi.

Bir müddet sonra çarşafa bürünerek dul kadınlar arasına karıştı, elini gizledi öylece sessiz sedasız durdu. Fakat padişah yine onu tanıdı ve hiçbir ihsanda bulunmadı.

Hoca yüz türlü hileye başvurdu fakat nafiye.

Neticede son bir tedbir düşündü. Bir kefeciyi gitti:

“Beni bir kilime sar padişahın geçeceği yolun üstüne koy hiç sesini çıkarma, belki o zaman padişah merhamete gelip üstüme bir kefen parası atar, ne verirse seninle paylaşırız,” dedi.

Kefenci paragöz biriydi bu teklifi kabul etti. Onu bir kilime sararak padişahın yoluna bıraktı. Padişah geçerken kilimin üstüne bir miktar altın bıraktı. Hoca hemen aceleyle elini kilimin arasından çıkararak parayı aldı parayı aldıktan sonra başını kilimin arasından çıkardı, padişaha:

“Ey bana kerem kapılarını kapayan gördün mü sonunda senden ihsan almayı nasıl başardım,” dedi.

Padişah döndü onu tanıdı:

“Aldın aldın fakat ey inatçı ancak ölünce bunu başarabildin, ölmeden Ölüünüz hükmünün sırrı işte budur,” dedi.

ALLAH’I İNKAR EDİNCE

inkarcı filozofun biri giderken, bir müminin:

“Benim gibi ihsanda ululukta emsalsiz olan Tek Allah’tan (c.c.) başka kim vardır ki suyu tekrar kaynağına getirebilsin,” ayetini okuduğunu duydu. Duyduklarını inkar ederek:

“Suyu külünkle biz kazıp çıkarırız. Kürek ve kazmanın darbeleriyle yerin dibinden kaynatırız,” dedi.

Filozof gece rüyasında aslan gibi bir adam gördü adam filozofa bir tokat vurarak iki gözünü kör etti:

“Ey kötü insan, eğer söylediklerin doğruysa iki çeşme olan bu göz pınarlarım da kazma ile nurlandır,” dedi.

Filozof korkuyla sıçrayarak uyandı iki gözünün kör olduğunu gördü. Ah vah etti. Fakat iş işten geçmişti.

İYİ KALPLİ VEZİR

Pairin biri ihsanına mazhar olmak ümidiyle bir

O şiir yazıp padişaha sundu. Padişah şaire bu şiirinden dolayı bin altın verilmesini emretti.

Bunu duyan veziri itiraz etti:

“Bu çok az» bari ona on bin altın ihsan edin hiç olmazsa sevinisin, sizi daima hatırlayıp ansın, hatta böyle bir şaire sizin gibi yüce bir padişahın on bin altın ihsan etmesi bile az gelir,” dedikten sonra geçmiş padişahlardan hikâyeler söyledi onların yaptıkları ihsanlardan misaller getirdi.

Padişah da şaire on bin altın, çeşitli elbiseler ve de birçok değerli şeyler ihsan etti.

Şair bu ihsanlara nail olunca bütün bunlar kimin sayesinde oldu, diye araştırdı.

“Bütün bunların sebebi, adı Haşan, huyu da adı gibi güzel olan o yüce vezirin sayesinde oldu,” dediler.

Şair de bunun üzerine veziri metheden uzun bir kaside yazarak vezirin evine gidip ona sundu.

Aradan birkaç yıl geçti, şair yine yoksul bir hâle düştü. Yine bir şiir yazarak saraya geldi ve onu padişaha sundu. Padişah yine şaire bin altın verilmesini buyurdu. Fakat bu sefer o önceki cömert, kerem sahibi vezir ölmüş yerine son derece merhametsiz ve hasis bir vezir geçmişti.

O hasis ve cimri vezir padişaha:

“Bir şaire bu kadar ihsanda bulunulur mu? Ben bu şairi bu ihsanın onda birinin dörtte birine bile hoşnut edip razı ederim,” dedi.

Orada bulunanlar:

“Padişahımız o şaire daha önce on bin altın ihsan etmişti şimdi böylesine bir ihsan yakışır mı?” dedilerse de dinletemediler. Vezir:

“Siz bunu bana bırakın ben şairi razı ederim, bu benim işim,” dedi.

O zaman padişah:

“Peki o zaman ne yaparsan yap. Şairi memnun et de nasıl yaparsan, bunu başarırsan başar,” dedi.

Bunun üzerine vezir şairi bekletti, durdu. Derken kış geldi, bahar geldi, günler, günleri, aylar ayları kovaladı. Şair bekleye bekleye âdeta ihtiyarladı, usandı. Vezirin kapısına geldi:

“Ey yüce efendim, eğer altın yoksa bari bana söv de bu dertten, beklentiden kurtar beni,” dedi.

Günler sonra vezir o bin altının onda birinin dörtte biri olan yirmi beş altını şaire gönderdi. Bunu gören şairi bir düşüncedir aldı.

“Daha önceki ihsan hem erken geldi hem de çoktu, ne oldu ki böyle oldu?” diye düşündü. İşi araştırınca şaire:

“O cömert vezir dünyadan gitti, padişahın ihsanı onun yüzünden kat kat artmıştı. Onun yerine bu yeni ve hasis vezir geldi. Sen bu ihsanı al da çabucak buralardan git. Yoksa o vezir ne edip eder bunu da elinden alır. Biz bunu alıp sana vermek için neler çektik senin haberin yok, hemen buralardan git,” dediler.

Şair merak edip sordu:

“Ey yüce insanlar, bu yeni vezir nereden geldi, adı nedir?”

“Adı Hasan’dır,” dediler.

Şair:

“Yazıklar olsun nasıl olur da böylesine birbirlerine zıt iki insanın adı bir olur, padişah, böyle bir vezirin sözünü dinlerse kendisini de rezil rüsva eder, devletini de!” dedi. Oradan hızla uzaklaşıp gitti.

^—rzZJ

GÜNDÜZ KANDİLLE DOLAŞAN ADAM

Gönül gözü açık biri, gündüzleri eline bir kandil alıp öyle dolaşırdı.

Bunu gören biri:

“Be adam kendine gel, deli mi oldun, böyle gündüz ortası kandille dolaşılır mı? dedi.

Kandille dolaşan zat gülerken şöyle dedi:

“Elimdeki bu kandile adam arıyorum; bakalım o gönlü uyanık olan kimdir nerededir, onu arıyorum öfke ve hırs zamanında öfkesini yenen, şehvetine mağlup olmayan bir adam arıyorum,” dedi.

Bunu duyan karşısındaki:

“Nadir bulunur bir şey arıyorsun, var aramana devam et,” dedi.

ANNENİN ÇOCUĞA NASİHATİ

1311 anne çocuğuna:

“Geceleyn mezarlıkta yahut da korkulu bir yerden geçerken gözünü bir hayal görünürse sakın korkma. Yüreğini sağlam tut, üstüne saldır. O zaman onun kaçtığım göreceksin,” dedi.

Çocuk düşünmeden şöyle söyledi:

“Sevgili anneciğim güzel söylüyorsun da ya o hayaletin annesi de senin söylediklerini ona söylemişse, ben ona saldırınca o da gırtlığıma sarılırsa ben o zaman ne yapacağım,” dedi.

AŞ BAŞKA, SAVAŞ BAŞKA

Bir sofi savaşçılarla birlikte harbe gitti. Çadırlar kuruldu savaş nizamı alındı erler savaş meydanına gittiler. Savaş başlayınca, sofi ağırlıklarla, savaş malzemeleriyle birlikte çadırlarda kalan savaşa katılmayan zayıflarla beraber kaldı.

Erler savaş meydanına daldılar. At sürdüler, kılıç çaldılar, üstün gelerek birçok ganimetler ve esirler alarak geri döndüler.

Ganimetlerden bir kısmını sofıye hediye ettiler. Sofi verilen armağanların hepsini fırlatıp attı, hiçbirini almadı. Cengaverler hayret ederek sordular:

“Biz ne yaptık ey sofı neden böyle kızdın?” dediklerinde sofı:

“Savaşa giremedim, savaştan o er meydanından ayrı kaldım,” dedi.

Anlaşılan sofı er meydanına girmediği, kılıç sallayıp hançer çalmadığı için alınmıştı.

Cengaverler sofinin gönlünü almak için:

“Birçok esir getirdik onlardan birini al öldür, başım gövdesinden ayır da gazi ol,” dediler.

Sofi bunu duyunca sevindi. Bağlı bulunan esirlerden birini alarak savaşmak üzere çadırların arkasına götürdü. Gaziler sabırsızlıkla bekliyorlardı, sofı gecikince “Acaba neden geciti?” diye merak ettiler. Nihayeti itibariyle eli kolu bağlı bir esiri öldürecekti.

Gazilerden biri “Acaba ne oldu?” diye sofinin peşinden gitti. Bir de ne görsün esir sofıye altına almamış mı?

Esir sofıye altına almış, elleri bağlı olduğu halde dişleriyle sofinin boynunu ısırıyordu, sofinin aklı başından gitmişti, yarı ölü hâldeydi. Gaziler esiri çekip aldılar. Sular serpip sofıye ayılttılar.

“Ne oldu sofı bu ne haâl? Elleri bağlı bir esir seni nasıl bu hâle soktu?” dediler. Sofı:

“Tam başını keseceğim sırada o mel’un bana öyle bir baktı ki, aklım başımdan gitti. Nasıl korktum anlatamam,

sanki karşımda bir ordu vardı, bu bakıştan korkup kendimden geçtim, gerisini hatırlamıyorum,” dedi.

Bunun üzerine gaziler:

“Sende bu yürek varken sakın savaşa girmeye kalkışma. Erkek aslanlar cenge başladı mı kılıçlarıyla başları top gibi yere yuvarlarlar. Nice başsız bedenler yerde çırpınır, nice bedensiz başlar kan denizinde yüzer, cenk meydanı her kişinin gireceği yer değildir.

Bu iş bulgur pilavını kaşklamaya benzemez. Harp bu bulgur pilavı değil ki kollan sıvayıp girişesin,” dediler.^

BULUNAMAYAN DEFİNE

Müflisin biri çok çaresiz kaldı. Bütün malı mülkü elden gitmiş hiçbir şeyi kalmamıştı. Ağlayıp yalvarmaktan başka çaresi yoktu o da ağlayıp yalvarmaya, el açıp Allah'tan (c.c.) rızık dilemeye başladı. Aradan günler geceler geçti nihayet bir gece rüyasında bir pirifâni ona göründü.

"Ey ağlayıp inleyen, el açıp yalvaran kişi senin rızkın komşun olan kağıtçının sattığı kağıtlar arasında bulunuyor. O şöyle şöyle bir define haritasıdır, kağıtların arasında şöyle duruyor sabahleyin erkenden gidip onu satın al muradına er.

O kağıdı aldıktan sonra gizli bir yerde oku ve ona göre hareket et. Bir gün gelir iş meydana çıkarsa bile üzülme azimle, sabırla çalış muradına erersin zira azmin elinden bir şey kurtulmaz/' dedi.

Adam rüyanın tesiriyle uyandı, sabaha kadar uyumadan, sabırsızlıkla bekledi. Sabah olup kağıtçı dükkanını açar açmaz hemen içeriye daldı. Aradığı kağıt tam tarif edilen yerdeydi. Hemen onu alıp parasını ödeyerek

uzaklaştı. Tenha bir yere gelince kağıdı açtı okuyunca şaşırıp kaldı.

Kağıtta şöyle yazıyordu;

“İçinde mezar olan felan yerdeki kubbeye arkını dönerek yüzünü kibleye çevir, sonra yayla bir ok at. Okun düştüğü yeri kaz.”

Bunu okuyan adam hemen kuvvetli bir yay, kazma ve kürek olarak denilen kubbenin yolunu tuttu. Kubbeye varınca onu arkasına alıp kibleye yüzünü dönerek bir ok attı ve okun düştüğü yeri kazmaya başladı. Adam günlerce kazdı kazdı, hem kendisi yoruldu, hem de kazması küreği körleşti fakat bir türlü defineye ulaşamadı.

“Herhâlde yanlış attım,” diyerek yeniden bir ok attı ve onun düştüğü yeri kazmaya koyuldu.

Artık adam her gün sabahleyin erkenden bir ok atıyor ve düştüğü yeri kazmaya başlıyordu. Fakat bir türlü defineye ulaşamıyordu. Adam böyle orayı burayı kazıp dururken şehirde bir dedikodudur aldı yürüdü. Herkes onu konuşuyordu derken iş padişahın kulağına kadar gitti padişahın adamları gelip onu yakaladılar. Adam direnmenin bir faydasının olmayacağını bildiği için elindeki haritayı padişaha vererek olanı biteni anlattı. Sonunda da şöyle dedi:

Bu kağıdı buldum aylardır uğraşıp duruyorum hesapsız zahmetlere girdim fakat henüz defineyi bulamadım," dedi.

Padişah haritayı alır almaz işe koyuldu altı ay belki de daha fazla ok attırıp düştüğü yeri kazdırdı. Nerde katı bir yay varsa, nerede usta bir okçu varsa onu buldu rup getirtti fakat yine de dertten, sıkıntıdan hayal kırıklığından başka bir şey elde edemiyordu. Define âdeta ismi cismi yok anka kuşuna benziyordu. Günler sonra nihayet

padişah bu işten usandı adamı çağırarak haritasını geri verdi:

“Ben bu kadar uğraştım çabaladım bir şey bulamadım al haritam eğer sen bulabilirsen bulduğun sana helâl hoş olsun,” dedi.

Adam haritayı alıp definenin bulunduğu yere geldi son bir defa şansını denemek istiyordu. Zaten kazılmadık çok az yer kalmış, her yer delik deşik edilmişti. Yayı gererek, okunu bıraktı okun düştüğü yeri kazmaya başladı. Bu işi azimle sürdürdü, sonunda defineyi bularak muradına erdi.

îggşgf

f

BAHÇIVAN VE HIRSIZLAR

ir bahçıvan bahçesine üç tane hırsızın girdiğini gördü. Bunlardan biri fakih, birisi bir şerif, biri de sofuydu. Üçü de aynı ayarda hafif meşrep ve vefasız kimselerdi.

Bahçıvan düşündü. “Bunların üçüyle birlikte tek başıma başa çıkamam önce bunları birbirinden ayırayım,” dedi.

Bahçıvan önce Sofiden başladı.

“Eve git de bu arkadaşlar için bir kilim, oturacak bir şey getir,” dedi.

Sofi ayrılınca diğer ikisinin yanına vardı, Fakihe:

“Sen bir fakihsin, bizler, senin ilmin sayesinde dinimizi öğrenip ona göre hareket ediyoruz. Bu da ünlü bir Şerif Peygamberin soyundan bir şehzade efendimiz. Bu pisboğaz sofi de kim oluyor ki sizin gibi ulu kişilerle arkadaş olabiliyor. Onu savın gitsin sonra istediğiniz kadar benim bahçemde kalıp yiyin için,” dedi.

Böylece onları kandırdı.

Sofî gelince iki arkadaşı onu savdılar. Sofînin gittiğini gören bahçıvan koca bir sopayla ardına düştü:

“Ey köpek sofî sen hangi cesaretle benim bahçeme giriyorsun? Hangi şeyh, hangi pîr sana yol gösterdi,” diyerek sofîyi tenhada güzelce bir dövdi, başını yardı.

Sofî giderken:

“Benim sıram geçti, fakat sıra o iki arkadaşımda siz de benim gördüğümü göreceksiniz, yediğimi yiyeceksiniz,” diye söylendi.

Bahçıvan sofiden kurtulunca, diğer ikisinin yanına döndü. Şerîf'e:

“Ey Şerîf eve git, kuşluk yemeği için pişirttiğim yufka ekmeklerini ve kızarttığım kazı getirmelerini söyle,” dedi.

Şerîf gidince bahçıvan Fakihe:

“Ey yüce kişi. Sen güngörmüş bir insansın her şeyi görür anlarsın, o şerîfim diyen ne olduğu bilinmezsin doğru söylediği nereden belli, onunki boş bir iddia, anasının ne halt yediğini kim bilir. Zaten birçok ahmak asılsız olarak kendilerinin Hazreti Ali'nin ve Peygamberin (S.A.S.) soyundan olduğunu iddia ederler,” dedi. Daha birçok sözler söyleyerek Fakih'i kandırdı. Fakih, Şerîf'in ardından giderek ona:

“Ey eşek buraya seni kim davet etti? Hırsızlık sana Peygamberden mi miras kaldı?” diyerek Şerîf'e çok acı sözler söyledi.

Şerîf de gittikten sonra Bahçıvan Fakih'e döndü:

“Ey utanmaz adam eli kesilesice bağlara girmek başkasının malını talan etmek caiz midir, taunu nereden okudun?” diyerek Fakih'i güzelce bir dövüp bağdan kovdu.

SEN ELİNİ UZAT

Adamın biri bataklığa düşmüş, çırpıyordu. Vücudu bataklığa saplanmasına karşın başı henüz batmamıştı.

Bütün gücüyle bağırarak yardım istiyordu. Yalvarışlarını duyan birisi zavallı adama yardım etmeye karar verdi ve “Elini bana uzat, seni bataklıktan kurtaracağım,” diye seslendi.

Fakat başı dışında tüm vücudu çamura iyice saplanan adam yardım için yalvarmanın dışında kendine yardım edilebilmesi için birşey yapamıyordu.

Bu arada yardım edecek adam birkaç defa daha “Elini bana uzat,” diye seslendi. Fakat her seferinde aldığı tek tepki yardım için perişan bir seslenişti.

Tam bu sırada birisi ortaya çıkü ve yardım etmek isteyen adama seslendi:

“Görmüyor musun?” dedi. “Sana elini asla uzatamayacak. Sen elini ona uzatmalısın.. Ancak o zaman onu kurtarabilirsin.”

BEN SENDEN ÜSTÜNÜM

Bir bedevi devesine iki dolu çuval yüklemiş üstüne de kendisi binmiş gidiyordu. Giderken üstü başı perişan birine rastladı. Adamlarla durup konuştu. O yoksul adam kendisine birçok sorular sorarak hakkında bilgiler aldı, sonunda da:

“Devene yüklediğin çuvallarda ne var?” diye sordu.

Bedevi:

“Çuvallardan birinde buğday diğerinde de kum var,” dedi.

Adam:

“Neden çuvala kumu doldurdun?” diye sordu. Bedevi:

“Çuval boş kalmayın, devenin üstünde kolayca dursun diye,” dedi.

Adam:

“Öyle yapacağına akıllılık edip buğdayın yansını bu çuvala yarısını öbürüne koy, böylece hem çuvalar hafifler, hem de devenin yükü yarı yarıya azalmış olur,” dedi. Bedevi bu fikri çok beğendi:

“Ey akıllı ve bilgili kişi böylesine akıllı ve bilgili olduğun hâlde neden üstün başın perişan ve yaya yürüyorsun?” dedi. Adama acıdı ve onu devesine bindirmeyi düşündü.

“Ey güzel sözlü hakim bana doğru söyle sen ya bir vezirsin yahut da tebdil-i kıyafet etmiş bir padişahsın.”

Adam:

“İkisi de değilim halktan zavalı bir filozofum, hâlime, kıyafetime baksana,” dedi.

Bedevi:

“Öyleyse mutlaka zengin ve varlıklı biri olmalısın, kendini gizlemek için böyle geziyorsundur. Söyle kaç deven, kaç öküzün var?” diye sordu.

Filozof cevap verdi:

“Boşuna uzatıp durma, ne devem var ne öküzüm,” dedi.

Bedevi:

“Dükkânların, malların olmalı dükânlarımdaki mallar nelerdir, bari onu söyle,” dedi.

Filozof:

“Ne dükkânım var ne de malım,” dedi.

“Öyleyse paranı sorayım, ne kadar paran, pulun var, madem bu kadar bilgilsin, bunca hikmet sahibisin, her tuttuğunu altın edebilir, bakırı altına çevirebilirsin,” dedi.

Filozof:

“Para pul şöyle dursun, bir lokma ekmek alacak bir mangırım bile yok, böyle diyar diyar dolaşıp duruyo

rum, kim bir lokma ekmek verirse onunla idare ediyorum,” dedi.

Bunun üzerine bedevi kızdı:

“Yürü uğursuz herif yanımdan uzaklaş, senin uğursuzluğun bana da bulaşmasın, sen o yana gideceksen ben bu yana gideceğim. Benim çuvallardan birine kum doldurmam, aptallığım, senin akıllılığından daha iyi, çünkü dağarcığımda azığım çuvalımda buğdayım var,” dedi.

GÖZYAŞI BEDAVA

Bir bedevinin çok değer verdiği bir köpeği vardı. Bir gün bu köpek hastalandı can çekişiyordu. Bunu fark eden adam ağlayıp gözyaşı dökmeye başladı. O sırada orada bir dilenci geçiyordu; merak edip sordu:

“Neden böyle ağlıyorsun? Ne oldu?” dedi.

Adam hüznle cevap verdi:

“Bir köpeğim vardı, çok akıllı çok marifetli bir köpekti, bak işte şuracıkta, yolun üstünde ölüyor, onun için ağlıyorum,” dedi.

Dilenci sordu:

“Köpeğinin derdi neydi, neden ölüyor?” dedi. Bedevi cevap verdi:

“Zavallı köpeğim açlıktan ölüyor,” dedi.

Bunun üzerine dilenci sordu:

“Elindeki şu dolu dağarcıkta ne var.”

Bedevi:

“Dün geceden kalan ekmeğim, azığım,” dedi.

Dilenci:

“Madem öyle neden o zavallı köpeğe bir parça ekmek vermedin de şimdi ağlayıp duruyorsun/” dedi.

Bedevi:

“Ekmeği insana kimse bedava vermiyor, fakat gördüğün gibi gözyaşı dökmek bedava onun için bırak da doya doya ağlayayım,” dedi.

O BİR RÜYA

Dervişin biri çiledeyken rüyasında gebe bir köpek gördü ve aniden köpeğin karnındaki yavruların havladıklarını gördü. Uyanıp kendine gelince şaşkınlığı daha da arttı. Danışıp konuşacağı, rüyasını tabir ettireceği kimse de yoktu, çiledeydi çünkü.

El açıp Allah’a (c.c.) yalvardı.

“Yarabbi bu ne iştir başıma geldi, bu ne hâldir. Seni zikirde kusur mu ettim yoksa,” dedi.

Bunun üzerine hafif bir ses duydu. Bu ses şöyle diyordu:

“Şunu bil ki bu söz bilgisizlerin lafına benziyor. Ana karnında yavrunun havlaması beyhudedir, ne ava yarar ne bekçiliğe, kurt dalmamış ki onu kovsun, hırsız gelmemiş ki ona mani olsun.”

DUA

Dilencinin biri gönül ehli Geylanlı birisinden bolca bir ihsan alınca ona şöyle dua etti:

“Yarabbi sen bu cömert kulunu sağ salim evine barkına kavuştur.”

Bunu duyan gönül ehli kızarak şöyle dedi:

“A çirkin herif, eğer ev bark benim gördüğüm ev barksa oraya Allah (c.c.) seni kavuştursun,” dedi.

AKILLI DÜŞMAN

Adamın biri, birisiyle istişarede bulunuyor, tereddütten kurtularak bir karar vermek istiyordu. Danıştığı adam ona dedi ki:

“İyi güzel de eğer isabetli bir karara varmak istiyorsan benden başkasını bul da ona danış, daha iyi olur. Çünkü

ben senin düşmanmım. Boşuna bana ümit bağlama zira düşmanın söyleyeceğine güven olmaz. Kendine dost birini bul çünkü dost dostun hayrını ve iyiliğini diler.

Kurttan bekçilik beklemek doğru olmaz. Bir şeyi bulunmayacak yerde aramak, aramamak demektir. Kim gerçek dostlarıyla düşüp kalkarsa külhanda bile olsa gül bahçesindedir. Fakat gerçek dost olmayanlarla düşüp kalkan gül bahçesinde de olsa külhanda sayılır.

Birisine düşmanlıkta bulduysan aradan yıllar da geçse ondan sakın, seni seven bir dostla danışarak soracağımı ona sor,” dedi.

Bunun üzerine danışan adam:

“Ey İyi ve akıllı kişi biliyorum ki sen benim eski düşmanımsın, fakat akıllı ve tedbirli bir kişisin. Aklın benim zarar görmeme rıza göstermez,” dedi.

ir sevgili, âşık olduğu kişiye, “Yiğidim! dedi. “Sen çok gurbet gezdin, bir çok şehirler gördün. Söyle bakalım gördüğün şehirlerin hangisi daha güzeldi?”

Sevgilisi hiç tereddüt etmeden cevap verdi:

“En güzeli, sevgilinin oturduğu şehir,” dedi ve şöyle devam etti:

“Padişah yaygısını nereye yaydıysa, orası iğne deliği kadar dar da olsa bize bir sahra kadar geniş gelir. Ay yüzlü Yusuf'un oturduğu yer kuyunun dibi de olsa orası bize cennetten farksızdır.”

SEVENİN CEVABI

PARA ETMEYEN KAVUK

akihin biri bez parçalarını eğip bükerek kavuğu na doldurmuştu. Bu suretle kavuğunu büyük ve iri görünmesini, böylece halkın kendisine rağbet ederek onu başköşeye oturtmasını, saygı göstermesini istiyordu. Eski elbiselerden parçalar keserek onunla sarığını büyütüştü.

Sarığının dışı böylece cennet elbiselerinden farksızdı fakat içi münafıkların gönlü gibi çirkin ve rezil bir haldeydi.

Fakih bir sabah şafak vakti uyanarak medreseye gitmeye başladı.

Tam bu sırada fakihin geçtiği yolda bir hırsız köşeye sinmiş birisinin gelmesini bekliyordu. Fakihin iri kavuğunu görünce onu değerli sanarak alıp kaçmaya başladı.

Fakih arkasından seslendi:

“Ey zavallı, sen kavuğu değerli bir şey sanıyorsun sarığı çöz de gör, içi eski püskü bez parçalarıyla dolu, hiç boşuna kendini yorma, götürdüğün kavuk bir para etdi.

mez,” dedi. Hırsız durup sarığı çözdü fakihin doğru söylediğini görünce kavuğu yere çaldı.

“Hey bre aşâğlık sahtekâr beni sabahın bu vaktinde işimden gücümden ettin!” diye bağırarak uzaklaştı.

Bir adam ormanda gezerken uzun bir yılanın bir ayıyı sarmış olduğunu gördü. Eline aldığı bir taşla yılanın başını ezerek ayıyı yilandan kurtardı. Ayı da bu iyiliği için ona dostluk gösterdi ve peşinden gitti.

Akıllı biri ona, ayıdan dost olmayacağım, bir yolunu bulup ondan ayrılması gerektiğini ısrarla söylemesine rağmen adam, bunun kıskançlık olduğunu sanarak o adamı dinlemedi.

Ve ayı ile dostluğunu devam ettirdi.

Nihayet yorgun düştükleri bir yerde, bir ağacın altında otump dinlenirken adam uykuya daldı. Ayı, başında nöbetçi gibi bekledi ve yüzüne konan sinekleri kovmaya çalıştı.

Ancak ne kadar kovsa da sineklerle baş edemeyince kızdı. En son büyük bir kaya parçasını alarak adamın yüzünün üzerine koydu ve adamı öldürdü.

AYIDAN DOST OLUR MU?

LÜZUMSUZ SORU

13ir kişi gizlice müftüye:

“Bir kimse namazda iken feryat ederek ağlasa, acaba namazı bozulur mu, namazda ağlamak caiz midir?” diye sordu.

Müftü:

“Adamın neden ağladığına bakmak lâzımdır.” dedi. “Acaba adam ne gördü de, namazda huzuru İlâhîde iken ağladı. Eğer ağlayan kişi öbür âlemi görerek, onun heybetiyle ağladıysa namazı daha makbul hâle gelir. Yok eğer bedeninde hasıl olan bir ağrıdan dolayı ağla- dıysa o zaman ip de kırdı iğne de; ne namazı kaldı ne niyaz.”

KUYUDAKİ ARSLAN

Uçsuz bucaksız bir ormanda azılı bir Arslan yaşıyordu. Ormandaki tüm hayvanlar, korku içindeydi. Böyle yaşamaktansa bir çare aramak zorundaydılar. Düşündüler, taşındılar, aralarından bir heyet seçerek arslana gönderdiler.

“Ey ormanların şahı Arslan... Hergün içimizden birini yakalıyor, yiyorsun... Buna bir diyeceğimiz yok, fakat bu zahmet niye? Sen tahtında otur, sana hergün içimizden birini yollarız, sen de rahatça yersin. Böylece, biz de sen de huzur içinde ömrümüzü geçiririz” dediler.

Bu teklif arslanm hoşuna gitti ve kabul etti. Artık her sabah bir hayvan Arslan'a teslim oluyordu.

Günlerden bir gün, sıra tavşana geldi. Hayvanlar:

“Eh ne yapalım, kısmet böyle... Çoğumuzun rahatı için birimizin ölmesi gerek... Haydi vakit geçirmeden yola düş... Arslam kızdırmayalım...” diye teselli de bulundular ama tavşan işi ağıra aldı, pek aldırmadı. Hayvanlar telâşlandılar.

Nihayet yalvara yakara tavşanı yola düşürdüler...

Tavşan, kaygısız, seke oynaya Arslanın huzuruna geldiğinde vakit bir hayli ilerlemişti.

Açlıktan ateş püsküren Arslan, kükredi:

“Nerede kaldın? Bu gecikmene sebep ne?”

Tavşan, yalancı bir telâşla terlerini silerek, boynunu büktü:

“Aman efendim, ben saygıda kusur etmedim. Sabah erken yola çıktım ama başka bir Arslan yolumu kesti, elinden kurtuluncaya kadar neler çektiğimi bilmezsiniz?”

Arslanın öfkesi büsbütün başına vurdu:

“Kim bu küstah? Bu ormanda yalnız benim hükmüm geçer. Kim miş o, çabuk söyle?”

Tavşan durumdan memnun, hep öteki Arslan’ı övdü, böylece Arslan’m onurunu incitti. Arslan dayanamadı...

“Düş önüme, göster bu alçağı...” dedi.

Yola koyuldular.

Tavşan Arslan’ı bir kuyunun başına getirdi:

“İşte sultanım, yolumu kesen o arslan bu kuyunun içinde.. Bakınız nasıl da kurulmuş...”

Arslan, hırsla kuyunun içine baktı. Suda kendi görüntüsünü gördü. Hırlayınca, kuyudaki aksi de hırladı. Tavşan fırsatı kaçırmadı:

“Görüyor musunuz efendim? Size nasıl da meydan okuyor..”

Arslan büsbütün hiddetlendi, gözleri döndü.

“Bir diyardaki iki sultan olmaz, parçalamalıyım onu...”
diye mırıldandı, ardından kendini kuyuya attı.

Bu kendi sonu oldu..

Tavşan yemyeşil çayırlarda seke seke giderek
hayvanlara kurtuluşu müjdeledi...

f

YAVRU FİLLER

indistanlı akıllı ve bilgili bir kişi vardı. Bir gün
dostlarından iki üç kişinin uzak bir diyardan
geldiklerini aç ve çıplak perişan bir hâlde olduklarını
görerek, onlara acıyıp nasihat etti:

“Biliyorum son derece aç ve çok perişan bir
haldesiniz. Çektiğiniz açlık belâsından dolayı Kerbela
çölüne düşmüş gibisiniz. Birçok dert ve sıkıntı çektiğiniz
belli. Fakat beni çok iyi dinlemenizi istiyorum. Şimdi
bundan sonra gideceğiniz yolda filler var. Onlara
rastlayınca; son derece semiz ve güçsüz olan fil yavrularım
avlamak istersiniz. Bu size çok kolay ve cazip gelir. Fakat
unutmayın ki anneleri pusuda onları beklemektedir.
Yavrusu kaybolunca kilometrelerce yol yürüyerek
yavrusunu arar ve durmadan ağlayıp inler. Hortumundan
alevler saçarak, dumanlar çıkarır. Yavrularına çok
düşkündür filler. Sakın ola ki fil yavrularını avlayıp
yemeyin, açlıktan ölmeniz de bunu yapmayın çünkü nereye
giderseniz gidin ana, fil yavrusunun kokusunu takip
ederek sizi bulur,” dedi.

Sonra şöyle devam etti:

“Eğer bu öğüdümü tutarsanız başınızı belâdan
kurtarmış olursunuz. Otlara, yapraklara, yabanî meyvelere
razı olun sakın nefsinize uyup fil yavrularına temah
etmeyin, onları avlamayın.

Ben size gerekeni, icap edeni söyledim günah benden gitti. Benim bu söylediklerime uyan ancak sonunda bir zarar görmez kurtulur. Haydi size uğurlar olsun, selâmetle gidin.”

Bu yolcular yollarına devam ederlerken, yiyecekleri bitti kıtlığa düştüler, dayanılmaz hâlde acıktılar. Açlıklarını, susuzluklarını her an artıyor, dayanılmaz hâlde geliyordu.

Tam bu sırada, yeni doğmuş semiz nazik, iştah açıcı bir fil yavrusu gördüler. Âdeta aç kurtlar gibi fil yavrusunun başına üşüşerek, onu kesip yemek istediler. Onlardan biri kendilerine söylenenleri onlara hatırlattı. Fakat kimseye dinletemedi.

Arkadaşları fil yavrusunu kestikten sonra güzelce kebab edip yediler. Ona da ikram edip:

“Bırak bu boş sözleri de gel karnımı doyor, bak ne kadar nefis et,” dediler.

Fakat bütün bu ısrarlara rağmen o akıllı kişi fil yavrusunun etinden yemedi. Karınlarını fil yavrusunun etiyle tıka basa doyuranlar biraz sonra yatıp derin bir uykuya vardılar.

Fil yavrusunun etinden yemeyen ise açlıktan uyuyamadı, dolaşıp duruyordu.

Aradan bir müddet geçtikten sonra kızgın bir fil çıkıp geldi önce o uyanık adamın yanına gelip korkudan titreyen, ecel terleri döken adamın ağzını üç kere kokladı, fakat yavrusunun kokusunu alamadı. Adamın etrafından birkaç kere kızgın kızgın dolaşıp durduktan sonra adama dokunmadan çekip gitti. Uyuyanların yanına varıp ağızlarını kokladı. Kimden yavrusunun etinin kokusunu aldıysa onu havaya kaldırarak yere vurup parçaladı.

KATIR İLE DEVE

tırm biri bir gün bir deveye rastladı, ona:

“Ben tepede, düzde, şehirde, köyde hasılı her nerede olursa olsun hep düşüp duruyorum.

Yüzüm gözüm bu yüzden kanlar içinde kalıyor, dizlerim yaralanıyor. Sen ise pek az düşüyorsun bunun sebebi nedir?” diye sordu.

Deve şöyle cevap verdi:

“Benim boyum yüce, gözüm onun için yüceleri görüyor. Ben bir dağ başındayken, dağın eteğini oradaki düzlükleri çukurlukları görüyorum. Ayrıca benim yaradılışım tertemiz ben senin gibi haramzade değilim. Senin gibi iki ayrı cinsin birleşmesinden meydana gelmedim,” dedi.

Katır:

“Ey deve doğru söyledin,” dedi ve gözleri yaşlarla doldu.

Katırın üzüntüsünü gören deve:

“Madem ki doğruyu kabul edip tasdik ettin. O hâlde bundan sonra bu belâlardan kurtuldun, bir daha düşmeyeceksin,” dedi.

DOĞAN KUŞU VE KAZLAR

Kazlar suda tehlikesiz ve kolay yiyecek bularak yaşıyorlardı. Bunu gören bir doğan kuşu onları karaya davet etti.

“Kazlar!” dedi, “öylesine suyun içinde gezinip duracağınıza karaya çıkın. Burada yeşil çayırlar, renkli çiçekler, güzel ve lezzetli ekinler var. Gelin hep birlikte bu nimetlerden faydalanalım. Suda kalarak kendinize yazık etmeyin.”

Akıllı kaz da ona dedi ki:

“Ey doğan kuşu sen bizden uzak dur. Çünkü su bizim kalemizdir, temizdir, bizi korur. Sudan çikarsak binbir

tehlikeye maruz kalırız. Bizim neşemiz ve sevincimiz sudur. Kızların yeşil çimenleri, renkli çiçekleri ve ekinleri senin olsun,suyumuz bize yeter.”

DEVENİN SÖZLERİ

Bir deve, bir öküz ve bir koç arkadaş olmuşlardı.
Yolda giderlerken bir tutam ot buldular.

Koç dedi ki:

“Bunu paylaşırsak, hiçbirimize yetmez, onun için kim daha yaşlıysa o otu yesin. Çünkü her zaman yaşlılara hürmet şarttır, fakat ne yazık ki bu kötü devirde yaşayan aşağılık kişiler yaşlıları iki yerde öne sürerler. Ya ateş gibi sıcak bir yemekte onları buyur ederler veya yıkılacak hâle gelen bir köprüde onları öne sürerler. Haydi bakalım herkes yaşım söylesin ki otun kimin hakkı olduğu ortaya çıksın,” dedi. Ve zaman kaybetmeden ilâve etti:

“Ben Hz. İsmail (a.s) koçuyla birlikte dünyaya geldim onunla aynı yaştayım,” -

Bunu duyan öküz geri kalır mı:

“Ben, dedi. Hz. Adem (a.s)’dan beri yaşıyorum, o öküzlerle çift sürerken, ben küçüktüm, bunu çok iyi hatırlıyorum,” dedi.

Bütün bu olmadık yalanları duyan deve hemen otu kaparak yedi:

“Benim doğum tarihimden bahsetmeme gerek yok. Ben de bu cüsse ve bu boyun varken her Allah’ın (c.c.) kulu sizden daha büyük olduğumu bilir,” dedi.
ayın ve otu bol, yemyeşil bir adada obur bir öküz vardı. Gün boyu yayılır, tıkabasa doyar, semirip şişmanlardı.

Ama akşam oldu mu bir kenara çekilir, “Yarın ne yiyeceğim, ya otlar kurur, aç kalırsam” diye kuruntulara

kapılır, üzülp kederlenirdi. Ve üzüntüsünden sabaha kadar erir, zayıflardı.

Sabah olunca otlann kurumadığını görüp sevinir, yeniden yemyeşil otların içine dalar, yedikçe yer, semirirdi. Ama akşam olunca yine aynı kuruntular onu zayıflatır, iğne ipliğe döndürürdü.

KURUNTULU ÖKÜZ

DEVENİN YULARINI ÇEKEN FARE

Bir fare, bir devenin yularından tutmuş, kurula kumla yola düzülmüştü. Gururundan kabına sığamıyor, kendi kendine söyleniyordu:

“Ben ne büyük kılavuzum, koca bir deveyi yularından tutmuş, çekip götürüyorum.”

Derken önlerine koca bir ırmak gelmişti. Fare, ırmağı görünce dural adı. Suya dalsa, kuşkusuz boğulurdu. Deve, farenin durakladığını görünce:

“Hayrola dostum,” dedi. “Niçin durdun. Dal şu ırmağa, karşı tarafa geçelim...”

Fare, utancından delik arıyordu kaçacak... Boynunu büktü:

“Ben bu ırmağı nasıl geçerim, görmüyor musun su çok derin?”

Deve:

“Hele bir görelim, ne kadarmış bu su/’ diyerek ırmağa daldı. Su ancak dizlerine kadar çıkmıştı. Güldü. Fareye:

“A korkak cüce.. Derin dediğin su, ancak diz boyu.. Korkacak ne var. Haydi dal suya da, karşıya geçelim...”

Fare titriyordu. Deveye yalvardı:

“Ey büyük üstad! Dizden dize fark var. Bu ırmak sana diz boyu ama, bana koca bir deniz.. Sana iki adımlık bir su birikintisi, bana aşlamayan bir nehir..”

Deve dayanamadı, konuştu:

“Öyleyse bir daha küstahlık yok. Boyundan büyük işlere girişme.. Kendin gibilerle boy Ölçüş.. Haydi titreyip durma, sıçra da hörgücüme bin. Seni de, senin gibi yüz-lercesini de karşıya geçirebilirim. Bu sana bir ders olsun...”

KUSURLU AT

Bir beyin çok güzel bir atı vardı. Padişahın atları arasında bile bu atm bir benzeri yoktu. Bey bir gün o ata binerek padişahın alayına katıldı. Padişahın gözü aniden o ata ilişti. Atın duruşu, rengi, padişahın aklını başından aldı. Atın neresine baktıysa son derece güzel ve eşsiz buldu.

Padişah gezintiden dönünce çavuşlara beyden o atın alınıp getirilmesini emretti. Çavuşlar gidip beyin kapısına dayandılar. Bey perişan oldu. Padişahın emrine karşı gelmesi mümkün değildi.

Çareyi vezir îmadülmülkün huzuruna koşmakta buldu.

İmadülmülkün huzuruna varınca başına topraklar saçtı, ağlayıp gözyaşı döktü:

“Neyim var neyim yoksa padişahımız alsın. İsterse bütün evimi barkımı adamlarına yağmalatsın, yalnız atımı bana geri versin," diye yalvardı. İmadülmülk beyin sırtını sıvazladı:

“Sen merak etme ben sana atını geri getiririm,” diyerek kalkıp padişahın huzuruna gitti. Sesini çıkarmadan divan duruyor fakat içinden dualar ediyordu. Çavuşlar tam o sırada atı çekip getirdiler padişah tahtından indi. İmadülmülke atı göstererek:

“Ne kadar güzel, ne kadar eşsiz bir at bütün azalan, ne kadar kusursuz,” dedi.

îmadülmülk:

“Haklısınız efendim at çok güzel fakat başı çok çirkin, bakınız öküz başına benziyor,” dedi.

Padişah dikkat etti, gerçekten de atın başı öküz başına benziyor gibi geldi kendine ve o an ata karşı olan bütün sevgisi birden yok oldu, atın sahibine iadesini emretti.

Aslında bu bir bahaneydi, îmadülmülkün ata yakıştırdığı bir kusurdu. Fakat işe yaramış beyin aüm kurtarmıştı böylece...

ATVE^&VRUSU

Bir atla yavrusu nehirden su içiyorlardı. Seyis diğer atları da suya çağırarak için ıslık çalmaya başladı. ıslık sesini duyan tay su içmekten vazgeçip etrafına ürkek ürkek bakmaya başlayınca at ona seslendi:

“Yavrucuğum neden su içiyorsun?” dedi.

Tay cevap verdi:

“ıslık sesi beni ürküttü, bütün seyislerin hep bir ağızdan ıslık çalmalarından korkuyorum,” dedi.

At, yavrusunun bu hâlini görünce:

“Sen ona aldırma işine bak, dünya kuruldu kurulalı böyle abes işlerle uğraşanlar olmuştur. Eğer buna aldırır suyunu içmezsen zaman geçince çok pişman olursun,” dedi.

HUYSUZ AT

içirişi bir beyden bir at istedi. Bey:

“Şu gördüğün atı al,” dedi.

Adam:

“Hayır ben o gösterdiğiniz atı istemem,” dedi.

Bey:

“Neden istemiyorsun?” diye sorunca Adam:

“O at hep geri geri gidiyor, benim işime yaramaz,” dedi.

Bey:

“Madem öyle sen de başını gideceğin yerin aksi istikametine çevir, o zaman istediğin yere rahatlıkla varırsın,” dedi.

EŞEĞİ TUZAĞA DÜŞÜREN TILKI

Aslanın biri bir file uzun müddet savaşmış yaralanmış yerinden kıvıldamayacak kadar halsiz düşmüştü, bu sebepten dolayı avlanamıyordu. O avlanamayınca onun artıklarıyla geçinen diğer bütün hayvanlar da aç kalıyordu. Nihayet aslan tilkiyi çağırdı.

“Ben bu hâlimle ayağa kalkamıyor, dolayısıyla avlanamıyorum. Sen git bir öküz yahut da bir eşeği kandırarak buraya getir, onunla karnımı doyurayım da güçlenip yeniden ava çıkayım sizin de karnınız doysun/” dedi.

Tilki bu teklifi kabul ederek yollara düştü. Gide gide nihayet kayalık bir arazide yiyecek bir kök ot bulamayan bir eşeğin yanına geldi.

“A zavallı dostum,” dedi. Sen bu dağlık bu kayalık yerde böyle ne hâle gelmişsin böyle, benim geldiğim yerde çayır çimen bol sular şırıl şırıl, burada kalırsan bir gün açlıktan öleceksin.”

Tilki daha birçok güzel sözler söyledi eşeği kandırarak ormana getirdi; daha aslanın bulunduğu yere varmadan ta uzaklardayken aslan onları görüp aklı başından gitti, bir kükredi ki yer gök inledi eşek de korkup kaçarak bulunduğu yere geri döndü.

Tilki aslanın yanına geldi:

“Aman efendim ne yaptınız eşek kaçıp gitti. Onu tam yanımıza getirecektim,” dedi.

Aslan üzgündü:

“Kusura bakma eşeği görünce aklım başımdan gitti güçsüzlüğümü unuttum, sen gene git ne yap yap onu kandır getir,” dedi.

Tilki tekrar dönerek eşeğin yanına gitti. O otları çayırları suları övdü.

Eşek:

"Az kaldı ki aslana yem edecektin beni, bir daha sana inanmam," dedi.

Tilki:

"O bir tılsımdır oraya her önüne gelen gelseydi orası da bu dağ gibi kupkuru olurdu. Sakın ondan korkma," diyerek eşeği yeniden kandırıp aslanın yanına kadar getirdi. Aslan eşeği parçalayıp yedi, gücünü topladı su içmeye gidince tilki eşeğin ciğeriyle kalbini yedi:

Aslan dönünce eşeğin ciğeriyle kalbini aradı. Bulamayınca tilkiye sordu:

"Nerde bunun kalbiyle ciğeri?" dedi.

Tilki:

"Eğer onda yürek ve ciğer olsaydı hiç ikinci defa gelip bu tuzığa düşer miydi?" diyerek aslanı ikna etti.

tarih düşünce kitapları

1. KAYI, Prof. Dr. Ahmet Şimşirgil
2. İMPARATORLUK SEREMONİSİ, Yrd. Doc. Dr. Dündar Alıkcı
3. ONLARIN HİKAYESİ. Zehra Yücebulut
4. MUCEBİNCE AMEL OLUNA, Ahmet Sırrı Arvas
5. KATRAN KAZANINDA STERİLİZE. Ahmet Altınay
6. İSTANBUL SÖZLÜĞÜ, M. Orhan Bayrak
7. TRAJİKAFGANİSTAN, Mohammed Ebrohim M. Esmoil
8. KIZIL ELMA. Kazım Kürşat Yücel
9. TARİHİN SARIKAMIŞ DURUŞMASI. Dr. Ramazan Balcı
10. AYNA BİZİM OLMALI, Mehmet Maruf
- 11 MEVLANADAN PEYGAMBER ÖYKÜLERİ, İsmail Fatih Ceylan
12. FIUSTİNDE SON TÜRKLER, Dr. Ramazan Balcı

Mevlana Celâleddin, sadece Doğu'nun bir şairi değil, İslam'ın bir metafekiri, tesiri asırlardır devam eden bir mutasavvife ve günümüze ulaşan manevi bir öndördür. XIII. yüzyılda dağılmaya yüz tutan Anadolu herliğinin sağlanmasında Moğol istilasının tahribatını azaltılmasında büyük tesiri görüldüğü bir duygu ve düşünce abidesi olarak Doğu'nun ve Batı'nın birçok fikir ve sanat adamlarına ilham kaynağı olmuştur. O bir muhabbet fedaisi, bir sevgi hasircisi, bir hoşgörü pınarıdır.

ISBN 975-6300-11-6

9 789756 300114

